

CVETJE

IZ VILLOV
s v. Franciska

1226 ~
1926

TEBI · O · SERAF · LUBEZNI

Vsebina 7.—8. zvezka.

	Stran		Stran
Mali oficij Bl. D. M.	97	Spomini iz misijonskega življenja	118
Asketična šola ali vadnica popolnosti	100	Iz pism p. P. Baptista Turka, misi-	
Kako naj širimo tretji red	107	jonarja na Kitajskem	123
Vsakidanja sv. maša	111	Razgled po serafinskem svetu	126
Molitev za naš narod	114	Priporočilo v molitev	127
Ana Urško — v tretjem redu sestra		Zahvala za uslišano molitev	128
Katarina — z Rake	116		

Cvetje izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša letno 10 Din. Naslov za naročila: „Cvetje“, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Iz naslova tiskarne razvidite, da smo spremenili tiskarno. K temu nas je napotilo kamniškega glavarstva razlaganje tiskovnega zakona (člen 9): „Urednik mora stanovati v kraju, kjer novine ali perjudični spisi izhajajo.“ Mi smo bili in smo še menja, da je „Cvetje“ izhajalo v Ljubljani, četudi se je tiskalo v Kamniku; kamniško glavarstvo pa pravi, da list izhaja tam, kjer se tiska. Tako nam ni preostajalo drugega ko „Cvetje“ tiskati dati v Ljubljani, saj je za nas to tudi bolj ugodno. — To sporočamo svojim naročnikom zato, da ne bi zavoljo te spremembe dosedanja tiskarna kaj trpela na ugledu ali kako drugo škodo.

Prošnja iz Črenševcev v Prekmurju. V spomin sedme stoletnice smrti sv. Frančiška so naši tretjeredniki sklenili postaviti v Črenševcih za občinske uboge hiralnico ali ubožnico, imenovano „Dom sv. Frančiška.“ V celi Slov. Krajini ali Prekmurju, ki ima stotisoč prebivalcev, ni nobenega te vrste zavoda; potreben je pa zelo. Nekaj smo v ta namen že zbrali. Ker je pa deželo že dve leti zapored obiskala povodenj, lani pa še živino huda bolezen, ki je vzela okoli dvatisoč govedi — zato prosimo brate in sestre iz Slovenije, naj nam pomagajo vsak po svojih močeh. V tem letu bi radi nabiranje izvršili.

Klekl Jožei,

vp. župnik in nar. poslanec.

Temu zvezku smo priložili položnice za tiste, ki hočejo kaj poslati v Prekmurje gospodu nar. poslancu Kleklu za **zidanje hiralnice**, ki ima dobiti ime „Dom sv. Frančiška“. Za naročnino na „Cvetje“ ali darove za novo cerkev sv. Frančiška ali za kako drugo pošiljatev teh položnic **ne morete rabiti**, ampak edino le za darove, namenjene za omenjeno hiralnico v Prekmurju. Če kedo ni dobil take položnice in bi rad daroval, naj se obrne na g. nar. poslanca Jož. Klekl-a, Črenšovci, Prekmurje.

CVETJE

XLIV. tečaj.

V Ljubljani, julij - avgust 1927.

7.-8. zvezek.

Mali oficij Bl. D. M.

Tretja ura.

Psalm 119.

Ta psalm je izmed onih, ki nosijo napis: psalmi stopnjic; imenujejo se tako, ker so jih najbrže peli leviti na petnajsterih stopnjicah preddvora v tempelju; nekateri pa mislijo, da so jih peli romarji na svojem potu grede proti Jeruzalemu. Ti psalmi so 119—134, tedaj petnajst kar po vrsti. Zložen je ta psalm proti koncu babilonske sužnosti. Po vsebini je klicanje po rešitvi, klic vjetnika in pregnanega, ki trpi silno in težko obrekovanje „krivičnih ustnic (jezika.“ — V prvi vrsti pove pevec iz skušnje, da ga je Gospod v vsaki stiski uslišal. Zdaj je zopet v sili, ker lažejo proti njemu in ga obrekujejo. V tretji in nadaljnih vrstah si predstavlja svoje nasprotnike in jih nagovarja ko skupno osebo: „Kaj ti bo dano ali kaj podeljeno za jezik zvijačni?“ Na to vprašanje daje sam tudi odgovor: „Ostre puščice Mogočnega in žgoče oglje“ t. j. brusili ste svoje jezike proti meni in spuščali vame laži in obrekovanja kaker ostre puščice, Gospod pa, ki je mogočniji od vas, bo metal na vas puščice, ki žgo kaker žareče oglje. Potem pa globoko zdihne nad svojim pregnanstvom: „Gorje meni,“ ker moram tako dolgo živeti mej divjim ljudstvom, ki išče nemir in me napada brez vzroka.

Sv. Cerkev ni brez namena določila za tretjo, šesto in deveto uro (po naše 9, 12, 3) „psalme stopnjic“, ki so jih prepevali romarji na potu v Jeruzalem. Z njimi nas spominja, da potujemo tudi mi proti nebeskemu Jeruzalemu. Mej potjo tega zemeljskega romanja proti nebesom tudi nas hudobni napadajo in obrekujejo. Tudi hudobni duh nas zalezuje in nam skuša škodovati na vse mogoče načine. Zato pa moramo živeti v božji pričujočnosti ter tudi čez dan moliti. V ta namen so pa prav pripravi psalmi tretje, šeste in devete ure, ki so določene za deveto uro dopoldne, za dvanajstvo opoldne in za tretjo popoldne in

pretrgajo tako našo vsakidanjo zatopljenost v posvetnost ter dvignejo v presledkih vsakih treh ur duha k Bogu. Dobro vemo, da večina, ki opravlja mali oficij, ne utegne te razdelitve po urah se držati. Zato pa takrat, ko oficij molite, vsaj v duhu sledite namenu sv. Cerkve in čez dan, posebno pa v stiskah in nadlogah k Bogu zdihujte.

Na našem potovanju proti nebeški domačiji naj nam bo Marija vzor in zaščitnica. Na to nas v oficiju opozarjajo pripevi, poglavja in molitve na koncu vsake ure. Marija je celo zemeljsko življenje hodila po poti trpljenja. V Betlehemu nimajo za njo prenočišča, ko ga je najbolj potrebovala. V pregnanstvo mora bežati in živi dolgih sedem let mej prebivavci Kedra, mej divjim ljudstvom. Puščice ostrih in obreklih jezikov trdovratnih judov proti Jezusu, so zbadale tudi Marijino srce in jo pekle ko žareče oglje. Jezus je umrl in končal svoje trpljenje, Marija je pa morala še dalje živeti: „Gorje meni, ker je podaljšano moje bivanje na tujem.“ Pa se radi nasprotnikov ni razburjala. Z besedami našega psalma, bi po pravici smela reči: „S temi, ki mir sovražijo, sem bila mirna.“ Mnogi grešniki, posebno tisti, ki „po laško“ kolnejo, jo žalijo, ona je pa tudi njim prebižališče. Napadajo jo „brez vzroka,“ ona jim pa skazuje usmiljenje. — Ravnajmo tako, da bomo mogli tudi mi reči: „S temi, ki mir sovražijo, sem bil miren.“

Psalm 120.

Pevec izraža v tem psalmu v imenu svojega naroda, ki trpi v babilonski sužnosti, presrčno in trdno zaupanje na Boga. Izraelci so živeli mej pagani, kaker vjetniki pod krutimi zatiralci. Zdihovaje in polni hrepenenja po rešitvi se ozirajo na kaldejsko gorovje, ki jim zapira pogled na domovino: „Svoje oči povzdigujem na gore“ in čakam „odkod bo prišla pomoč.“ Od ljudi je ni pričakovati, pač pa od Boga: „Pomoč mi pride od Gospoda, ki je ustvaril nebo in zemljo“ in je dovolj mogočen in dober, da me reši. To je uvod v nadaljno zaupanje. Trikrat po dve vrsti izražajo prav živo in trdno zaupanje. Varoval te bo Gospod na vseh tvojih potih, če je še toliko nevarnosti: „Naj ne dopusti tvoji nogi zdrkniti,“ da bi omahnil in padel. Gospod je čuječ tvoj zaščitnik in ni ko človek, ki bi potreboval spanja in počitka; on vedno čuje nad teboj in ne bo dopustil tolike stiske nad te priti, da bi se ti dozdevalo, kaker da se za te ne zmeni, ali da spi: „Glej ne dremlje in ne spi, ki čuva Izraela.“ Desnica pomeni celo tvoje telo. Gospod te varuje po dnevu: „Po dnevu te sonce ne žge“ in pred nevarnostmi, ki pretijo po noči: „ne luna po noči.“ Vselej in povsod te ščiti pred vsem hudim, on varuje tudi tvoje življenje t. j. „tvojo dušo.“ „Vhod in izhod“ zaznamuje ves čas življenja od časa ko si stopil na svet, do časa, ko boš ž njega odšel; varuje te „odslej in na veke.“

Gospod je podpiral tudi Marijo v njenih bolečinah, da tudi pod križem ni omahovala, ampak je polna zaupanja na Boga stala na Kal-

variji ob vznožju križa, smrtne postelje svojega Sina, dobro vedoča, da bo za velikim petkom napočila zarja velikonočne nedelje. Zaupala je v Gospoda in ni bila osramočena v svojem upanju. Tako tudi mi ne smemo omahovati v težavah, ampak zaupajmo trdno v božjo pomoč.

V tretji uri malega oficija prevladuje v prvem psalmu bolečina v trpljenju, v tem drugem zaupanje, v naslednjem tretjem pa hrepenenje.

Psalm 121.

Predstavimo ali mislimo si domačo hišo v času, ko so šli naši ljudje, ali tudi mi ž njimi, na kako imenitno božjo pot n. pr. v Rim ali Jeruzalem. Kako so se že več dni prej pripravljali in o tem govorili... Prav v taki priliki je zložen psalm 121. Spomin na romanje v sveto mesto Jeruzalem prevladuje dušo pesnika in radostno vsklikne: „Veselil sem se, ko so mi rekli: v hišo Gospodovo pojdemo.“ Te misli, da bo zdajzdaj videl zaželjeno sveto mesto, napolnujejo dušo romarjevo in ko pride v Jeruzalem vsklikne ves srečen: „Naše noge že stoje v tvojih predvorih, Jeruzalem.“ Ves srečen je, da je na cilju; na vse težave dolgega pota pozabi in začne ogledovati novi kraj: „Jeruzalem zidan ko mesto,“ ni navadna vas, ampak lepo mesto, kjer se hiše vrstijo zapored in če z ljudmi govori, so vsi ene misli, romarji in domačini: „v edinosti notri skupaj žive.“ Jeruzalem je versko središče celega naroda, vseh Izraljcev, katere veže postava, da romajo ob velikih praznikih molit in opravljat daritve. Jeruzalem je pa tudi politično središče, kjer je najvišje sodišče za ves Izrael (= hiša Davidova, ker je on kralj). Ko pevec tako poveljuje Jeruzalem, prejde na prošnjo in mu želi miru in obilnosti t. j. notranje in zunanje blagostanje.

Psalm je po zunanji obliki in vsebini pesem romarjev pri vходу v jeruzalemski tempelj. Ima pa tudi višji pomen. Za nas je pesem našega romanja proti nebeškemu Jeruzalemu. Pripev k psalmu nas opozarja na Marijino romanje v nebesa, kamer jo je sprejel „kralj kraljev“ ko ljubljeno nevesto in mater. Marija se je že na zemlji veselila, ko so ji rekli: „v hišo Gospodovo pojdemo.“ Triletna je šla v tempelj, kjer je služila Bogu in je bila vzgojena za bogoljubno deklico; romala je pozneje v tempelj z Jožefom in dvanajstletnim Jezusom; šla je v tempelj Jezusa darovat, šla je tudi pod križ trpet. S tem se je pripravljala za sveta nebesa in poveličanje. — Še dandenes hodijo rodovi, rodovi Gospodovi“, pobožni romarji v Marijina svetišča poveličevat Jezusa in Marijo, kjer kraljuje na sodnem stolu usmiljenja in milosti ter prosi svojega Sina za mir naši deželi, za blagoslov našemu narodu, za blagostanje svojih častivcev in za vso sv. Cerkev („hišo Gospoda našega Boga“).

P o g l a v j e.

Sijon je predpodoba sv. Cerkve. V prenešenem pomenu značijo besede poglavja, da ima Marija posebno mesto v sv. Cerkvi in tudi posebno čast in oblast ko mati sv. Cerkve. Že apostoli, zbrani po Jezuso-

vem vnebohodu v jeruzalemski dvorani in čakajoči na prihod Sv. Duha, so dali Mariji prvo mesto. Po vnebovzetju so jo verni nepretrgoma častili v sv. Cerkvi, v nebesih je pa po oblasti in časti prva za presv. Trojico.

Molitev ne potrebuje nobene razlage; je jasna dovolj.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

Potreba dobrega namena.

Clovek je res nekaj velikega, vzvišenega, nekaj zelo svetega, ker nosi na sebi podobo božjo. Ta ima razum, da more spoznavati svojega Stvarnika, ima srce, da more ljubiti, prosto voljo, da se prosto odločuje za dobro ali za slabo, le on more in sme moliti. Prav zato, ker je tako visoko povzdignjen nad živali, se mora pa tudi od njih razločevati po svojem delovanju. Človeku ne gre, da bi živel kaker žival le za časno in zemeljsko, ampak za večnost in Boga. Prva zapoved zanj je: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči.“ Če pozabi na to zapoved, potem se enači z nespametno živaljo in na koncu za vse svoje delovanje na zemlji ne bo prejel nobenega plačila. Kar ne stori iz ljubezni do Boga, za tisto tudi plačila ne prejme od Boga. Potrebno je torej, da imamo pri svojih dejanjih in nehanjih dober namen. To zahteva od nas:

1. Čast božja.

Na svetu smo zato, da skazujemo sè svojimi deli Bogu dolžno čast in izražamo svojo ljubezen. Za to pa ne zadostuje, da opravljamo svoja opravila le na videz in po zunanje, ampak moramo tudi v srcu in v resnici kazati, da nam gre pri našem delovanju pred vsem za čast in ljubezen božjo. „Sin, daj mi svoje srce!“ govori Gospod po ustih Modrega (Preg. 23, 26). Vse to pa dosežemo ravno z dobrim namenom.

Da je dober namen potreben, priča naše razmerje do Boga. Bog je naš Stvarnik, Oče, Gospod, zato ga moramo ljubiti, po njem hrepeneti in se ga bati. Ljubezen, upanje in strah so tisti poglavitni nagibi, ki morajo spremljati vse naše delovanje. Najpopolniji nagib je ljubezen; najpopolniji je tisti namen, ki prihaja iz čiste ljubezni do Boga. Ker je pa naša ljubezen večkrat preslaba, da bi nas nagibala dobro delati, zato ji priskočita na pomoč upanje na plačilo in strah pred kaznijo. Upanje in strah sta tudi dovoljena in dobra nagiba za naše delovanje, sta pa manj popolna ko ljubezen (Hasenöhr I. 266).

2. S v. p i s m o.

Sv. pismo zatrjuje, da Bogu nobeno še tako dobro delo ni všeč, če je nismo posvetili s pravim namenom. Kako lepo je Jezus to misel povdaril z besedami: „Ako je tvoje oko čisto, bo vse tvoje telo svetlo; ako je tvoje oko hudobno, bo vse tvoje telo temno“ (Mat. 6, 22—23). Sv. očetje so mnenja, da pomeni beseda „oko“, naš namen, beseda „telo“ pa delo. Tako piše sv. Gregor: „Kaj drugega naj pomeni oko, kaker namen srca; preden se loti kakšnega dela, pomisli, kaj pri tem išče (Lib. 8. mar. c. 13). Z imenovanimi besedami je Jezus povedal, da je dober namen najpoglavitniša reč pri vseh naših delih; dober namen je pri naših delih to, kar je takt pri glasbi in petju.

Pri drugi priliki je rekel Jezus: „Ostanite v meni, in jaz v vas. Kaker mladika ne more roditi sadu sama od sebe, ako ne ostane na trti, tako tudi vi ne, ako ne ostanete v meni. Jaz sem trta, vi mladike. Kedor ostane v meni in jaz v njem, on rodi veliko sadu; ker brez mene ne morete nič storiti.“ (Jan. 15, 4. 5.) — Kaker daje vinska trta mladikam oživljajočo moč, tako daje tudi Kristus z ene strani pomoč kristjanom, dokler so združeni ž njim po posvečujoči milosti božji. Zato mora pa tudi kristjan z druge strani opravljati dela, ki so zaslužljiva za večno življenje. To pa dosežemo z dobrim namenom.

Kako potreben je dober namen pri vsem našem delovanju in néhanju, za to resnico navaja sv. pismo mnogo zgledov. Kajn in Abel, oba sta darovala, Abel iz dobrega namena, Kajn iz slabega; zato je bil Bogu le Abelnov dar všeč, Kajnov pa ne. Kraljica Jezabela se je lepotičila, pobožna Judita tudi. Jezabela iz napuha in ničemrnosti, Judita pa iz čistega namena, da bi mogla rešiti svoje ljudstvo. Zato je Jezabela pahnjena skozi okno in psi so bili njena zadnja tovaršija. Judita pa je bila visoko počeščena in ljudstvo jo je ohranilo v dobrem spominu. Farizej in cestninar sta šla v tempelj molit, pa se je cestninar vrnil opravičen na svoj dom, ker je le on molil iz dobrega namena.

Ruski car Peter Veliki se je delj časa mudil v Dancigu. Nekega dne je bil pri službi božji. Vsedel se je v klop, v kateri je slučajno sedel mestni župan. Ko je cerkveni služabnik pobiral milodare po cerkvi, je vzel car tolar iz denarnice in ga položil na klop. Župan to opazivši potegne istotako tolar in ga dene pred se. Takoj nato položi car vrh prvega še drugi tolar, ravno tako stori župan. To je šlo tako dalje in kmalu sta imela oba gospoda vsak za se precejšen kupček tolarjev pred seboj. Ko je bil služabnik že čisto blizu župana, položi car na svoj kupček še en zlat; prav tako stori tudi župan. Številni verniki, ki so bili pričujoči, so radovedno gledali in nestrpno čakali, kako se bo tekma mej županom in nepoznanim gospodom iztekla. Tu pograbi župan ves nakupičeni denar in ga vrže v puščico; car pa vzame spodnji tolar in ga spusti v nabiralnik, vse drugo pa vtakne v žep. — Župan je samo zato toliko daroval, ker pred tolikimi navzočimi v cerkvi ni hotel zastran miloščine zaostati za

nepoznanim gospodom. Taka dela, katera se ne vršijo zavoljo Boga, so pred Gospodom prazna in ničevna. (Spirago: Beispiel. S. str. 342.)

Ljubezen je, ki nas veže z Bogom. Brez nje (brez dobrega namena) je vse naše življenje mrtvo in najodličniša dela brez koristi. Nasproti pa posveti dober namen vsako delo, da je le v svoji korenini zdravo. Zato piše sv. Pavel: „Vse, karkoli delate z besedo ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa, in zahvalite Boga in Očeta po njem“ (Kol. 3, 17).

3. Očetje in učeniki sv. Cerkve.

Cerkveni očetje, učeniki in duhovni vodniki povdarjajo zelo pogosto dober namen pri vsem našem delovanju. Sv. Avguštin pravi: „Kar ne delaš iz dobrega namena, ti ne bo prav nič koristilo. Zaračunalo se ti bo, kako si kako stvar naredil in ne, kaj si naredil.“ Na drugem kraju pravi: „Ne glej tega, kar delaš, ampak namen, s katerim delaš“; sv. Ambrož dostavlja: „Zakaj toliko je vredno tvoje delo, kaliker tvoj namen.“ Sv. Gregor piše: „Ljudje sodijo vnanja naša dela, Bog pa jih bo sodil tako, kaker so se rodila v naših srcih.“ Posebno živo opiše potrebo dobrega namena sv. Alfonz; on pravi: „Duša vseh naših del je dober namen, ki jim daje življenje in stori, da so dobra. Pred ljudmi je delo toliko več vredno, koliker bolj težko je; pred Bogom pa toliko več, koliker bolj čist je bil namen. Zakaj sv. pismo pravi: „Človek gleda to, kar vidi, Gospod pa gleda srce“ (Nevesta Kr. I. str. 394). Še na nekega jako razsvetljenega moža hočemo opozoriti, in ta je kardinal Bona, kateri potrebo dobrega namena tako-le označuje: „Kar je dihanje za naravno življenje, to je dober namen za duhovno življenje. On je duša in bistvo vseh opravil; zakaj kakršen je namen, takšno je delo. — Če se kedo posti, moli, deli miloščino, pa ne zaradi Boga, ampak da bi žele pri ljudeh čast, mu vse nič ne hasne. Če bi šel kedo zaradi ljudske pohvale v najskrajniše dežele paganov, in bi tamkaj z največjimi napori spreobrnil vse nevernike, bi vendar ne bil drugega kaker doneč zvonec; marternika ne napravi tisto, kar trpi, ampak vzrok, zakaj trpi (Tageslauf str. 70).

V knjigah naše frančiškanske zgodovine se pripoveduje, da je živel kmalu od početka reda prav star redovnik, kateri se je postaral ne le v letih, temveč tudi v čednostih in popolnosti. Nekoč vpraša starčka imeniten gospod, koliko let da je že v redu. Služabnik božji odvrne: „Mogoče niti trenutek ne.“ Nad tem odgovorom so se vsi pričujoči zavzeli, a pobožni mož hitro dostavi: „Vem, da sem pred 75. leti sprejel redovno obleko, toda kolikokrat in kako sem svoja dela mej tem časom obračal na Boga, tako da bi bil Bog z menoj zadovoljen, tega zares ne vem“ (Scherer: Lex. I. str. 40).

Potrebo dobrega namena je Cerkev vselej spoznavala za tisti pogoj, brez katerega pri naših delih o kakem zasluženju niti govora ni. Zato so ga pravi verniki vsaki čas visoko cenili in se ž njim oboroževali, predvsem služabniki in služabnice božje. Njih dnevi so res bili „polni dnevi“ (Ps. 72, 10). Ali ni bil že marsikateri dan našega življenja „prazen dan?“

4. P a m e t.

Da moramo imeti pri svojih delih dober namen, zahteva tudi zdrava pamet. Človek je vstvarjen za Boga. Njemu najvišjemu in edinemu Gospodu mora vse služiti, vse mora pospeševati njegovo čast. Nezavedno in nujno delajo to nerazsodna bitja. „Nebo pripoveduje slavo Boga in nebes oznanja dela njegovih rok. Dan kliče dnevu besedo in noč daje noči na znanje . . . Po vsi zemlji se razlega njih glas in do konca zemeljske kroglice njih besede“ (Ps. 18, 2—5). Vse, kar se giblje in ziblje na zemlji, mi kliče: „Bog, kako velik si ti, in kako si dober“!

Nezavedna bitja to delajo, ker morajo in drugače delati ne morejo in ne znajo; ali človek s pametjo obdarovan naj to dela z razsodnostjo, zavednostjo in prosto voljo. Zakaj on je krona stvarstva na zemlji. Sè svojim umom naj božje veličanstvo opeva, in sè svojo prosto voljo naj mu služi. Če pa hoče to storiti, mora imeti namen to storiti. In ta namen ni drugega kot zavest, vse delati k časti božji. To zahteva zdrava pamet.

Pamet nam pa tudi pravi: „O človek, velik si v stvarstvu, pa ne iz sebe, ampak po Bogu“! Nato resnico prav lahko obrnemo besede sv. Pavla: „Kaj pa imaš, česar nisi prejel? Ako si pa prejel, kaj se hvališ, kaker da ne bi bil prejel?“ (I Kor. 4, 7). Od Boga imaš telo, časno življenje, zdravje, čute, hrano, pijačo, stanovanje; od Boga imaš pa tudi dušo ž njenimi krasnimi prednostmi. Ali toliki darovi iz božje roke ne terjajo od tvoje pameti, da te vrline vestno obračaš v čast Boga, ki jih je dal? To pa moreš storiti le z dobrim namenom, da namreč Bogu daruješ vse svoje stopinje, misli, hotenja, dela in trpljenja.

Pamet spričuje, da moramo svoja dela opravljati za Boga, če hočemo od njega plačila. Tudi mi plačujemo samo tistega, ki za nas dela ne pa tistih, ki delajo za druge. Ali ni torej pravično, da tudi Bog tako ravna in nam plača samo tisto, kar smo zanj storili? Če delamo sebi na ljubo, ker nam ugaja, nam donaša korist, čast, veselje, potem je ta korist, ta čast, to veselje naše plačilo in drugega zastoj čakamo. Na ta način so delali farizeji; Jezus je pa rekel o njih: „Prejeli so svoje plačilo.“

Naša pamet nas tedaj sili, da Bogu pametno služimo. Naša služba pa je napram Bogu pametna, če pri svojih delih ne iščemo sebe, ampak Boga. To se pa godi takrat, če vse delamo iz dobrega namena.

Zgled Kristusov in svetnikov.

Jezus Kristus. Kaker povsod, tako nam je Jezus tudi ozir dobrega namena vzor in zgled. Gospod ni živel in delal za se, mariveč za svojega nebeškega Očeta. Tako je ravnal v delavnici svojega rednika, kaker takrat, ko je odmevala pohvala od vseh strani nad njegovimi velikimi čudeži; tako je delal, ko je v tihi noči molil na samotnih gorah, kaker takrat, ko je javno oznanjeval božje nauke v tempelju; tako je ravnal v puščavi, kjer je trpel glad, kaker takrat, ko je sedel za dobro obloženo mizo cestninarjev; tako je ravnal, ko je obujal mrtve, kaker

takrat, ko je na križu izdihnil svojo dušo. Vse, prav vse je delal iz ljubezni do Očeta. Ravno tiste besede, katere je ponavljal na Oljski gori, so mu bile vedno v srcu, dokler je živel: „Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ Zato je lahko govoril: „Častim svojega Očeta... ne iščem svoje časti; je, kateri jo išče in sodi“ (Jan. 8, 49—50) Z Gospodovimi besedami se lepo vjemajo besede sv. Pavla o Jezusu: „Kristus ni živel, da bi sebi dopadel.“

Marija. V sv. pismu ne beremo nikjer, da bi bila Marija storila kak čudež. Vender so pa njena dela imela pred Bogom večjo veljavo kakor vsi čudeži apostolov in svetnikov. Vse, kar je delala, je delala iz čiste ljubezni do Boga. Nikedar ni pri svojih delih gledala nase, nikedar ni iskala lastnega dobička, nikedar ni dala samoljubju in sebičnosti mesta v svojem srcu, nikedar ni želela ljudem dopasti.

Sicer so tudi svetniki dobra dela opravljali in so jih posvečevali z dobrim namenom, vender so se morali močno vojskovati proti samoljubju, katero je njih dela mnogokrat, če ne omadeževalo, pa gotovo potemnjevalo. Z Marijo ni bilo tako. Marija je vsa svoja dela opravljala iz najsvetejšega namena, da bi Bogu popolnoma dopadla. Njena dela so bila vedno samo čisto zlato. Čisto zlato so bila ne le njena odlična opravila, kakor: molitev, premišljevanje, branje sv. pisma, pohajanje v tempelj in shodnico, ampak tudi druge zgolj navadne opravke je Marija posvetila z najsvetejšim namenom. Njena navadna in vsakidanja dela so bila približno taka, kakor jih imajo matere, gospodinje in žene rokodelskega stanu. Skrbeti je morala za Jezusa in Jožefa, morala je kuhati, prati, šivati, delati na vrtu in njivi itd. Glejte vsa taka dela je Marija sproti in še večkrat čez dan opravljala iz najboljšega namena in zato je bila Bogu tudi popolnoma všeč.

Svetniki so bili različni po značaju, različni v pobožnih vajah, različni po svojem delovanju, različni celo po čednostih. Eni so se odlikovali po junaškem prenašanju težav, drugi so živeli v vednem zatajevanju, zopet drugi so bili nedosegljivi v ljubezni do Boga in bližnjega, globoki v ponižnosti, goreči v pobožnosti, visoki v angeljski čistosti. Toda glede dobrega namena so bili vsi eno. „Maj Jezus, vse iz ljubezni do tebe!“ to je navdajalo srca vseh. Po stanu so bili jako različni, eni kralji, drugi berači, eni učeni, drugi neučeni, eni v svetu, drugi v puščavah živeli, a kar tiče dober namen, ni bilo mej njimi razlike. — Ko je sv. Lavrencij ležal na razbeljenem ražnju, je molil: „Moj Jezus, iz ljubezni do tebe!“ Ko je bila sv. Katarina privezana na kolo in po vsem životu razmesarjena, je molila: „Moj Jezus, iz ljubezni do tebe!“ St. Ludovik je sedeč na prestolu molil: „Moj Jezus, iz ljubezni do tebe!“ Če je sv. Frančišek prosil miloščino ali je pridigal ali molil ali stregel bolnim, povsod ga je spremljal namen: „Moj Jezus, iz ljubezni do tebe!“ Na dober namen svetniki niso pozabili v nobenem času, na nobenem kraju, v nobeni okoliščini, zakaj pobožni zdihljaj, združen z dobrim namenom, jim je prešel že v kri in v drugo naravo.

Tudi mi smo na potu v rajsko domovino. Smemo li upati, da jo bomo dosegli? Kaj zahteva Gospod od nas? Morda, da damo svoje življenje zanj kakor sv. marterniki? Ali da vse zapustimo in gremo v puščavo kakor nekedaj puščavniki? Oh, veliko manj! Sv. Izidor je bil kmetovavec, sv. Krišpin rokodelec, sv. Radegunda dekla; — kaj takega posebnega so storili, da so postali svetniki? Živeli so v stanu posvečujoče milosti božje, spolnjevali so zvesto dolžnosti svojega stanu, in vse so delali iz ljubezni do Boga in k njegovi časti. V tem je vsa njihova svetniška umetnost! Vse to je tudi nam mogoče!

Korist dobrega namena.

Pravljica pripoveduje o frigijskem kralju, paganu Midu, da je nekoč prosil svoje malike za moč, naj bi se vse, česar bi se doteknil, spremnilo v zlato. Pravljica pravi, da je bil uslišan. Mi takih pravljic ne potrebujemo, ker imamo v resnici tako moč, s katero vsa svoja dela spreminjamo v čisto zlato; ta moč je dober namen.

1. Dobra dela postanejo dobra pred Bogom še le po dobrem namenu.

Neki služabnik je bral knjigo, katero je spisal učen redovni mašnik. Ko tega sreča, mu reče: „Častiti gospod, vas čaka pri Bogu veliko plačilo zavoljo knjig, katere ste spisali.“ Mašnik mu odvrne: „Ljubi prijatelj! Na dan sodbe bodo moje knjige in vaše metle imele isto vrednost. V slučaju pa, da ste imeli vi pri pometanju čistejši namen kakor jaz pri pisanju omenjene knjige, boste vi prejeli večje plačilo in boste nad mene povzdignjeni.“ — Redovnik je imel prav, zakaj vsako delo, višje ali nižje, ima svojo vrednost in veljavo edino iz dobrega namena. Zato je v nebesih veliko svetnikov, ki na zemlji niso opravljali posebno odličnih del, pa so navadna opravila izvrševali iz čistega namena (Spirago: Beispiel. S. str. 345).

Nobeno, tudi najbolj izvrstno in izredno delo pred Bogom ni veliko, če mu ni vtisnjen pečat dobrega namena. Posti se, koliker moreš, razdaj ubogim do zadnjega vinarja, hodi v cerkev k sv. maši, k obhajilni mizi, moli, v koliker moreš in hočeš — če te pri tvojih dobrih delih ne spremlja pravi in čisti namen, je vse prazno in ničevno.

O kako neverjetna različnost pri istem delovanju se bo enkrat ozir zaslužnja razodela na sodbi božji! Vzemimo primer: Dve osebi opravljate isto delo; obe imate isti trud, obe delate z isto gorečnostjo; ena teh oseb misli od časa do časa v svojem srcu: „Moj Bog, vse iz ljubezni do tebe!“ Ta bo prejela za svoja dela večno plačilo. Druga oseba pa dela le iz navade, brez misli na Boga, pa za isti trud in enako delo ne bo prejela nobenega plačila. Bog se ozira edino na to, kar smo zanj storili; za vse drugo bo rekel: „Prejel si svoje plačilo.“

Kaj nam bo pomagalo, če se bomo na dan povračila sklicevali na svoja dobra dela, katerih je morda res lepo število, pa če smo delali v svojo čast in ne k časti božji, bo ta čast naše plačilo. Žalostno plačilo za tiste, ki ne delajo iz dobrega namena!

2. Mala in neznatna dela napravlja dober namen pred Bogom velika.

Starega puščavnika kočica je bila od studenca precej oddaljena, zato je sklenil kočico postaviti bližje studenca, ker mu je hoja do njega delala težave in mu krajšala čas molitve. Ko je nekoč vtopljen v ta svoj načrt zopet stopal proti vodnjaku, začuje nekoga za seboj, ki šteje njegove korake. Obrnil se je in spozna svojega angelja variha, ki mu reče: „Stejem tvoje korake, zakaj slehrni je zaslužljiv, ker si jih storil iz ljubezni do Boga.“ Ko je puščavnik to slišal, se je odločil kočico še bolj oddaljiti od studenca, da bi bilo še več takih korakov do njega. (Scherer: Lexic. I. str. 42.)

Vera uči, da ima vse, kar storimo v milosti in iz dobrega namena, veliko veljavo za večnost. Kaj je lažje ko žejnemu dati kupico hladne vode? In še za to je Jezus obljubil plačilo: „Resnično vam povem: ne bo zgubil svojega plačila“ (Mt. 10, 42). Vsako še tako nizko in prezirano delo, opravljeno z dobrim namenom, je zaznamovano v knjigo večnega življenja. Tomaž Kempčan pravi: „Bog ne gleda na to, kaj delamo, ampak zakaj delamo.“

Gospod je v tempelju opazoval ljudi, ki so metali milodare v puščico. Prišlo je veliko ljudstva k darovanju za tempeljske potrebe. Dohajali so bogati farizeji s polnimi rokami in se okoli ozirali, koliko jih bo videlo, ko bodo njihovi bogati darovi žvenketali v nabiralnik. Za njimi je šla tudi vboga vdova in je ponižno darovala dva vinarja in tiho odšla. Ko je Jezus to videl, se je obrnil k učencem rekoč: „Ta žena je več dala ko vsi drugi.“ Res, ta žena je dala največ, čeprav je najmanj dala; malo je dala, pa vendar je veliko dala, ker je dala vse in iz najboljšega namena.

Pomislimo pa tudi, kje imamo kakšno delo, ki bi je mogli veliko imenovati pred Gospodom Bogom? Kako srečni smo, da Bog ne terja velikih del, da bi Bogu dopadli, ampak sprejme za dobro naša navadna in vsakidanja opravila.

Pri Devici Mariji govorimo o njenih visokih čednostih, o njeni neprimerljivi svetosti; s katero presega angelje in svetnike. Pa povejte, kaj je vendar tako velikega storila ta Devica? Če prebiramo njeno življenje, ne najdemo zapisanih nobenih žarečih čednosti, nobenih izredno dobrih del. Sicer beremo, da je Gospod na nji storil velike reči, ne beremo pa, da je sama delala velike reči. Posebnosti ni mogla delati Marija, saj je bila tako samotna, nenavadno vboga, malo poznana, povsod pozabljena. V svoji nazareški hišici je živela čisto preprosto in je opravljala vsa dela, ki jih nalaga gospodinjska dolžnost. — V čem je torej bila njena velika

čednost? Le v teh besedah: „Moj Bog, vse iz ljubezni do tebe!“ Taki in podobni zdihljaji so venomer vreli iz njenega čistega srca; v tem je njena svetost. (Prim. Zred. 74, str. 543.)

Košček papirja nima skorej nobene vrednosti; podpis in pečat kralja ga pa napravi dragocenega. Tako je tudi z našimi navadnimi deli, ki so po sebi malo vredna, če so pa kolekovana z dobrim namenom, pritisne nanja Bog svoj pečat in podpis. — Kako lahko postane človek bogat pred Bogom, če hoče. Preprosti ljudje večkrat tožijo: „Tako malo morem storiti za nebesa.“ In vender si more neminljive zaklade lahko zbrati za nebesa: Vsaki korak, vsaka kapljica potu, vsaka beseda, vsako opravilo, z dobrim namenom storjeno, je dobro delo, katero zasluži bogato plačilo.

Občudovanja vredna božja modrost ki je vse tako vredila, da imamo vsi enako pravico do svetosti! Nihče nima pred drugim prednosti. Če je človek bogat ali ubog, zdrav ali bolan, učen ali nevešč, visokega ali nizkega stanu, slehrni ima enako pravico do svetosti — tem večjo, čim večkrat obudi dober namen. Kako velik dobiček pri tako majhnih stroških!

Kako naj širimo tretji red.

(Govoril 4. oktobra 1926 v Novem mestu g. svétnik A. Šmidovnik.)

Ce motrimo vodilo tretjega reda, njegove postave, plodonosno delovanje, lepe sadove v preteklih sedmih stoletjih in se pri tem še ozremo na topla priporočila sv. kat. Cerkve, oziroma njenih poglavarjev rimskih papežev, posebej še zadnjih petih, pridemo dosledno do sklepa, da moramo visoko ceniti vzvišeno ustanovo tretjega reda sv. Frančiška ter jo z vnemo širiti ko izdaten pomoček v dušnem pastirstvu in vodstvu neumrjočih duš. Pri tem je važno vprašanje: K e d o naj širi tretji red in k a k o. Obojno vprašanje je v tesni zvezi, zato ju skupno obravnavam.

Kedo naj širi tretji red? Pred vsemi drugimi gotovo voditelj skupščine, vsak frančiškan po svojih močeh, škofje v svojih škofijah in vsak dušni pastir v župniji s pomočniki vred. Pomagajo naj ga širiti tudi profesorji in kateheti v šoli pri bolj odraslih dijakih in dijakinjah. Mej svetnimi ljudmi so pa dolžni širiti ga pred vsemi tretjeredniki, zlasti odborniki in odbornice, pa tudi vsi drugi udje skupščine, posebej še očetje in matere v svojih družinah. Tudi vsi dobri kristjani naj ga širijo in se o njem dobro podučijo; potem bo to težavno delo uspešno.

Kako naj ga širimo? Najpreje je treba spregovoriti jasno, temeljito in odločno besedo, seveda dobrohotno, z nasprotniki tretjega reda ter spodbiti njihove predsodke oziroma ugovore. Tu ne mislim splošno verskih nasprotnikov, ki so vsled svojega slobodomiselstva načelno proti vsaki véri, posebno katoliški, — te je treba najprej prepričati o resnično-

sti sv. katoliške vere — za te ni tukaaj ne mesta, ne časa. Moja razprava velja tistim nasprotnikom, ki niso neverni, ki se imajo za dobre, verne, včasih še celo za pobožne, pa omamljeni vsled vpliva svetnega mišljenja mislijo ali trdijo, da tretji red ni primeren za sedanji omikani „prosvitljeni“ vek; da je bil za nekedanje čase, ko so bili ljudje nevedni, nezobrazeni itd. Voditelj tretjega reda in dušni pastir bo tako nevednega in nerazsodnega nasprotnika podučeval v govorih, da tretji red sloni na sv. evangeliiju, na večnih resnicah sv. vere. Te resnice ne zastarajo, ne opešajo in imajo vedno polno življensko moč. „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle“, je rekel Kristus, ki je včeraj in danes in na veke isti. Če bi radi starosti zametavali koristne naprave, bi prišli v hudo zagato, ker bi morali tudi krščanstvo opustiti, ki ni staro samo 700 let, ampak 1900. Zaradi starosti ne gre tretjega reda zametavati, pač pa ga moramo upoštevati. Zgodovina sedmih stoletji priča, koliko dobrega je tretji red že storil in je zmožen storiti tudi v našem času. Saj so dandenes iste razvade, krivice, prepiri, sovraštva itd. kaker so bile za časa sv. Frančiška. Zoper te je bil in je še sedaj tretji red vspešno zdravilo, ker oznanja, priporoča in pospešuje pokorščino, zatajevanje, pravico, mir, ljubezen — kratko rečeno: krščansko popolnost.

Razen teh navedenih, večinoma nevednih nasprotnikov, so pa drugi, ki iz nekake duhovne zavisti napadajo tretji red; po njihovem napalnem mnenju vzgaja tretji red hinavsko pobožnost, prepirljive, svojeglavne posebneže itd. To je pa prehudo obdolženje. Berite vodilo tretjega reda, poslanice in okrožnice raznih papežev, pogledite njegovo delo v sedmih stoletjih, pa bote spoznali, da je ravno nasprotno res. Tretji red vzgaja člane k zatajevanju, pokorščini, miru, ljubezni, k resnični pobožnosti. Če pa kljub temu kateri član ne živi zgledno, ni tega kriv tretji red; kriv je sam in njegova sprijena narava, katero je prinesel sè sabo v tretji red, pa v letu poskušnje ni bil podučen ali se ni potrudil, da bi te napake odložil. Moj namen ni, napake tretjerednikov zagovarjati, skušnja nas pa uči, da nasprotniki malenkosti povečujejo in iz komarja konja napravijo. — Sicer je pa tako sè vsakim društvom. Pomislite na katol. Cerkev: Vsi smo krščeni, vsi bi morali res sveto živeti! Pa koliko je v nji mlačnih kristjanov, grešnikov, pohujšljivcev — celo bogatajcev, popolnih brezvercev. Kateri pravičen človek bo rekel, da je tega Cerkev kriva, ali pa njen nauk, ali pa da je kriv Kristus? Ali kedo bi mogel trditi, da so vsi kristjani taki? Gotovo nihče! Mnogo je dobrih, pobožnih, Bogu vdanih kristjanov. — Ta očitek je pa za nas resen opomin: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in častili Očeta, ki je v nebesih.“

Nadaljni ugovor je navidez malenkosten, v resnici pa oster in jih mnogo odvrne od tretjega reda. Glasi se: dobro je vpisati se v tretji red, pa le za tiste, ki imajo čas za molitev in druge pobožnosti, — mi smo pa ubogi delavci, trpini, posli, uslužbenci, smo pod oblastjo drugih in imamo veliko skrbi, smo kmetje, trgovci itd. Mi ne moremo toliko moliti, nimamo

časa. — Če je tako, morate čas lepo razdeliti; za telo moraš skrbeti in duše ne smeš zapustiti. Eno moraš storiti, drugega ne smeš opustiti. Koliko dragega časa zapravijo ljudje z nepotrebnim govorjenjem v hiši, na pragu, na ulici, pri zanikrnem delu, pri lišpanju, v družčinah, pri zabavah, koliko zlatega časa se z grehom ubije sè zapeljivim berilom, igranjem, plesi itd. Ko bi ta zapravljeni čas porabil, bi bil marisikateri vsaki dan pri sv. maši in mesečno lahko pri sv. zakramentih in bi odmolil brez težave 12 očenašev in češčenamarij, in še bi imel čas za vsakidanje delo in spolnjevanje stanovskih dolžnosti. Marisikateri tretjerednik tudi vse to dopolni. Sicer se pa molitve smejo opraviti tudi med potjo in lahkim delom. Moli in delaj, delaj in moli, je geslo krščanstva in tretjega reda. Ugovor: nimam časa, ne velja, najmanj pa pred Bogom! To je samo prazen izgovor.

Ovrgli smo očitke, predsodke in obrekovanja proti tretjemu redu; naj navedemo sedaj še njegove mnogoštevilne milosti in dobrote. Pred vsem imenujem dobroto, ki jo je papež Pij X. naklonil tretjerednikom s tem, da jih je 5. majnika 1909. leta za vedno deležne storil vseh duhovnih dobrot in milosti prvega in drugega reda sv. Frančiška. Da bote to prav razumeli, naj navedem nekatere teh milosti: V prvem redu je 9—10 tisoč mašnikov v frančiškanskem redu, več tisoč jih je v kapucinskem in mnogo stotin ali par tisoč tudi v minoritskem redu; lahko rečem, da je vseh mašnikov prvega reda najmanj 15 tisoč. Zelo veliko duhovnikov je v tretjem redu; če rečem, da je teh 30 tisoč, se bojim, da sem rekel premalo. Vsi ti mašujejo vsaki dan in sv. maš vseh teh je vsaki dan deležen vsaki tretjerednik. Ali ni to neprecenljiva dobrota? Že za samo to dobroto je vredno vstopiti v tretji red. — Nadalje je več tisoč bratov lajikov v prvem redu, ki opravljajo molitve, se postijo, zatajujejo itd. in dobrih del vseh teh so deležni tudi tretjeredniki. — V drugem redu je lepo število klaris, ki opravljajo mnoga dobra dela in vseh njihovih dobrih del so deležni tudi tretjeredniki. — Tretjerednikov je nad tri milijone. Vsak od njih opravlja vsaki dan ali mali oficij ali 12 očenašev... Vseh teh očenašev in vseh duh. molitev duhovnikov prvega in tretjega reda je deležen vsaki tretjerednik. Pomislite, da znaša to 36 milijonov očenašev vsaki dan in mnoge druge molitve, ki jih poleg omenjenih opravljajo. Kako velik zaklad! Kako bogat je tretji red na odpustkih popolnih in nepopolnih v življenju in ob smrtni uri! In če umrje kedo tretjerednikov je teh dobrot, teh molitev, sv. maš in milosti deležen tudi po smrti. Vprašam samo: Kje dobite toliko za časnost in za večnost? Premalo ljubi sebe, kedor to ve, pa še odlaša stopiti v tretji red.

Enega zelo imenitnega pridigarja pa ne smem prezreti, prelepo ime ima, pa se veliko premalo vpoštevava. Če ga še niste uganili, vam ga povem: Cvetje z vrtov sv. Frančiška, list ali glasilo tretjerednikov. Vsaka rodbina naj bi ga naročila, pa brala tudi na glas, da vsi slišijo. Po ceni je tudi, za malo dnino enega dneva 10 Din — ga dobiš. Cvetje ti pojasnuje dolžnosti, pravice, milosti tretjega reda, razpravlja o njegovem delovanju,

razmahu ter kaže njegovo lepoto v zvišenih zgledih svetnikov; ta list je v naših krajih biser, katerega ne sme manjkati nobenemu tretjeredniku. Prijetno te vodi po poti krščanske popolnosti. Berite vender in — potem sodite .

Mnogo pripomore k razmahu tretjega reda tudi skupščinski odbor. Ta mora biti elita, to so izbrani udje; voditeljeve ukrepe izvajajo, so njegova desna roka, pa morajo biti luč vsem drugim; skrbeti morajo, da je v skupščini red, točnost, poslušnost, da se sploh vodilo izpolnuje, sicer se skupščina razkrajaja, razpada, umira.

Pa tudi posamezni tretjeredniki morejo mnogo pripomoči k razmahu. Kako pa? Sè zglednim življenjem po vodilu. — To je prvi pogoj k razmahu tretjega reda, je najizdatniša pridiga; brez tega vsi govori in besede ne bodo nič izdatnega dosegli. Člani tretjega reda se morajo povspeti tako visoko, da bo ljudstvo reklo o njih: ti ljudje se ne prepirajo, ne žive v sovraštvu, ne kolnejo, žive zmerno, niso nevoščljivi, se dostojno oblačijo in spodobno obnašajo, molijo mnogo in goreče, hodijo k božji službi, poslušajo božjo besedo, prejemajo sv. zakramente, bližnjemu so dobri, radi mu pomagajo v stiskah — zares to so pravi kristjani!

Pojdimo sedaj k mladini, ki ima tudi v tretjem redu svoje mesto in zaščito. Po pravici pravijo: Kedor ima mladino ima prihodnost. Da je to res, o tem smo vsi več ali manj prepričani — pa naj bo ta mladina inteligentna, ali naj ima le splošno ljudsko izobrazbo. Stariši lahko veliko pripomorejo s krščansko vzgojo, pa ne smejo biti tako slepi, da bi mislili, če bo sin ali hči v tretjem redu, da ne bo imel ali imela ugleda v posvetnih krogih. Ne bojte se: pošten mora biti človek v vsakem oziru, pa bo imel povsod ugled. Vaši otroci so krščeni, so otroci sv. Cerkve, zato se pa Cerkev prizadeva jih ohraniti, zato se poteguje za krščansko šolo, radi tega je ustanovila različne družbe, bratovšične, Marijine vrtce, Marijine družbe, kat. izobraževalna društva itd. pa tudi tretji red. In ta je le ne za stare, ampak za vse, ki so dopolnili 14 let. — Papež Leon XIII. slavnega spomina, je leta 1882. preosnoval tretji red, in ga modro in previdno prilagodil sedanjim razmeram, tako da more brez ovire vsagdo vanj stopiti.

Štirinajst dni po tej okrožnici je pisal ljubeznivo pismo duhovnikom, dušnim pastirjem, katehetom, spovednikom z naročilom, naj se vso požrtvovalnostjo vabijo v tretji red verne, posebno pa mladino, zlasti mladeniče in mlade može.

Nekaj časa po tem je sprejel mladeniške organizacije iz Italije zelo dobrodušno in naklonjeno, in jim naročil naj gredo potoma v Asiz in se pridružijo elitnim četam sv. Frančiška v tretjem redu.

Za sklep pa še zgled mladeniča, ki še danes živi v največji časti. Kedo je to? No po imenu ga vsi poznate, to je Ahilj Rati po rojstvu, sedanji sv. oče Pij XI. Ko mladenič je vstopil v tretji red. Takrat je še veljalo staro vodilo s trdim postom in obilno molitvijo. Vsaki dan 54 očenašev. — Tako zgledno življenje v mladeniških letih je bila dobra pri-

prava za častiti duhovniški stan. Leta 1879. je bil posvečen v mašnika, potem so mu dali 1914 kanonikat vatikanske bazilike v Rimu, leta 1919. je postal apostolski nuncij za Poljsko državo, leta 1921. kardinal rimske cerkve, še istega leta nadškof v Milanu. Višek človeške časti in oblasti je pa dosegel z izvolitvijo za rimskega papeža 5. febr. 1922. Nad 50 let je ta najvišji dostojanstvenik v tretjem redu. Ravno letos je izdal prisrčno okrožnico na škofo in prelate v proslavo 700 letnice smrti sv. Frančiška. Berite to pismo, imate ga v zadnjem zvezku Cvetja lanskega letnika, pa bote spoznali sv. Frančiška in njegovo lepo in prekornostno ustanovitev tretjega reda. V tem pismu naroča sv. Oče škofom: „Mi si obetamo od pastirskega prizadevanja Vas vseh, častiti bratje: da boste namreč Frančiškov Tretji Red na vse mogoče načine gojili, s tem, da boste — bodisi Vi sami ali pa po mašnikih, za oznanjevanje božje besede izobraženih in pripravnih — dobro podučili verno čedo, kam spada ta Red svetih mož in žen, kako zelo ga je treba ceniti, kako pripravno je pristopiti k tej redovni družbi in kako lahko je izpolnjevati njena sveta pravila, kakšno obilico odpustkov in predstvenih pravic uživajo Tretjeredniki in koliko koristi dohaja posameznikom in se razliva v družabno življenje iz Tretjega Reda.

Po Vašem nasvetu in opominjanju naj se letos vpišejo v to pre-slavno duhovno vojsko vsi, ki še niso vpisani! Tisti pa, ki so še premladi in se zato še ne morejo vpisati v Red, naj se pa zapišejo med prosivce, ki smejo nositi redovni opas, da se že kot dečki ali deklice privadijo na to sveto uredbo!

V tem letu tedaj, ki je sedemstoto od smrti serafinskega Očeta, naj doseže katoliški svet toliko obilico takih dobrin, naj doseže naše ljudstvo na priprošnje sv. Frančiška toliko množino tako velikih dobrot, da bo to leto na veke znamenito v cerkveni zgodovini!“

P. MAVRICIJ TERAŠ, kapucin:

Vsakidanja sv. maša.

(Vodilo II. 11.)

Tretjeredno vodilno pravi: „Kedor lahko more, naj bo slehrni dan pri sv. maši.“ Ker je tudi ta predpis zelo važen in koristen, premišljujmo malo natančneje: 1. zakaj naj tretjeredniki, ki morejo, hodijo vsaki dan k sv. maši, 2. kako naj prisostvujejo pri nji.

1. Zakaj naj hodijo tisti, ki morejo, vsaki dan k sv. maši?

Redovno vodilo ne zahteva, da bi morali vsi tretjeredniki hoditi vsaki dan k sv. maši, ampak le od tistih, katerim je mogoče. Kedor je

oddaljen od cerkve, kogar ovirajo stanovske dolžnosti, kedor je star in bolehen, ta ni dolžan hoditi ob delavnikih v cerkev, ker bi bilo to zanj prevelika žrtev. Tisti tretjeredniki pa, ki nimajo daleč v cerkev in nimajo zjutraj nobenega nujnega dela ter so še zdravi in kreпки, pa naj se le potrudijo, da bodo hodili čim večkrat med tednom k sv. maši, saj imajo dovolj nagibov in razlogov, ki jih silijo k temu. Oglejmo najpoglavitniše.

Prvi razlog je prepričanje in zavest, da ni mogoče na popolniši in lepši način Boga počastiti, kaker z daritvijo sv. maše. Pri sv. maši se verniki zedinijo z duhovnikom in z njim vred darujejo Jezusa nebeškemu Očetu. Nebeški Oče ima nad to daritvijo nepopisljivo veselje. Sv. maša je Bogu najprijetniša daritev, je vrhunec božjega češčenja. Ker se torej tretjeredniki zavedajo, da se z daritvijo sv. maše najbolj prikupijo Bogu, mu napravijo največ veselja, mu izkažejo najvišjo čast in najlepšo zahvalo, zato se tudi ob delavnikih radi udeležijo sv. maše, če jim je le mogoče. Gorečim tretjerednikom ni nobena pot predolga, nobeno vreme preslabo in nobena žrtev prevelika. Daritev sv. maše jim je najlepša zabava in najljubša pobožna vaja.

Drugi razlog je velika korist sv. maše. Ko je mej sv. mašo na altarju pričujoč Jezus Kristus, takrat imajo naše molitve in prošnje posebno moč pri nebeškem Očetu, ker tedaj ne prosimo mi sami, ampak Jezus prosi z nami in za nas. Pri sv. maši kliče Jezus k svojemu Očetu in pravi: „Oče! Obrni svoj pogled na moje zasluženje, na moje petere rane in na mojo kri, ki jo ima duhovnik v kelihu ter usliši mile prošnje vseh, ki so sedaj tukaj navzoči!“ Ta molitev božjega Sina doseže pri Bogu več, kaker če prosijo Marija, svetniki in angelji za nas. Jezusovi prošnji in molitvi, ki kipi mej sv. mašo z altarja proti nebesom, se Bog ne more ustavljati. Zato je mej sv. mašo najlepša priložnost, da se v svojih dušnih in telesnih potrebah zatečemo k Bogu za pomoč. Na altarju pričujoči Jezus podpira naše prošnje, zato bomo gotovo uslišani. Pri sv. maši si lahko izprosimo vse, kar potrebujemo za svojo dušo in telo, zlasti pa milost stanovitnosti do konca. Seveda ne smemo biti tako sebični, da bi prosili samo za sebe. Pri sv. maši se moramo spomniti tudi svojih starišev, bratov in sester, svojih prijateljev, dobrotnikov in znancev, najbolj pa tistih vernih duš v vicah, za katere smo dolžni moliti in ki morda še čakajo na našo pomoč in tolažbo. Dobri tretjeredniki stavijo vse svoje upanje v daritev sv. maše in se je z veseljem udeležujejo, kolikerkrat jim je le mogoče.

Tretji razlog, da hodijo tretjeredniki tudi ob delavnikih radi k sv. maši, je srčna želja, da bi vsaki dan z Bogom začeli in Bogu posvetili. Zato si z veseljem prikrajšajo spanje, vstajajo zgodaj in hite v cerkev, da se poklonijo svojemu Bogu in si od njega izprosijo blagoslova za vsa opravila, ki jih čakajo čez dan. Zgodnje vstajanje, včasih slaba pot, vse to je združeno s precejšnjimi žrtvami in premagovanjem samega sebe, toda goreči tretjeredniki se vsega tega ne strašijo, ker vedo, da se ne

trudijo zastonj, ampak da imajo od vsakidanje sv. maše obilne duhovne koristi in da jim bo Bog v večnosti bogato poplačal njihovo gorečnost.

Slednjič hodijo tretjeredniki ob delavnikih k sv. maši tudi zato, da morejo večkrat prejeti sv. obhajilo. Dobri tretjeredniki ne poznajo večje sreče in slajše tolažbe, kakor pogosto sv. mašo in sv. obhajilo. To so sončni trenotki njihovega življenja.

To so torej najimenoitniši razlogi, zakaj naj tretjeredniki hodijo po mogočnosti vsaki dan k sv. maši. Blager tistim, ki porabijo vsako prilžnost, da pohite, če že ne morejo vsaki dan, pa vsaj večkrat v tednu k sv. maši. Njihovo življenje je posvečeno Bogu in večnost jim je zagotovljena pri Bogu v nebesih.

2. Kako naj bodo pri sv. maši.

Ker je sv. maša nekaj neskončno svetega in vzvišenega, zato moramo biti pri sv. maši z največjo pobožnostjo in zbranostjo. Že na poti v cerkev se je treba spomniti, kaj je sv. maša in zakaj je ustanovljena. Grede v cerkev si lahko mislimo, da gremo na Kalvarijo, kjer se bo Jezus znova daroval za nas na altarcu in nam naklonil zasluženje svojega krvavega trpljenja na križu.

Ko smo dospeli v cerkev in se začne sv. maša, tedaj moramo obrniti vse svoje misli na altar in prav pazljivo slediti svetim skrivnostim, ki se vršijo na njem. Živo se moramo zavedati, da se na altarcu ponavlja Jezusovo trpljenje od njegovega krvavega potenja na Oljiski gori, pa do njegove bridke smrti na Kalvariji. Zato je primerno, da premišljujemo med sv. mašo Kristusovo trpljenje in si tako v duhu predstavljamo njegov križev pot in njegovo krvavo daritev na križu. Najlaglje in najbolj živo si pa lahko predstavljamo Kristusovo trpljenje, ako prav počasi in s premislekom molimo žalostni del sv. rožnega venca. Skrivnosti žalostnega dela rožnega venca so najlepša razlaga sv. maše. Najboljši način biti zares pobožno in zbrano pri sv. maši je pobožna molitev tega dela rožnega venca.

Lahko pa se med sv. mašo poslužimo tudi mašne knjižice in molimo iz nje. Seveda je treba mašne molitve brati počasi in s premislekom. Ne gre za to, koliko med sv. mašo preberete, ampak kako berete. Mašne molitve je treba premišljevati in se vtopiti v njihov pomen. Lahko mišljeno in raztreseno branje mašnih molitvic je brez pomena in brez koristi.

Tretjeredniki, zlasti tisti, ki imajo čez dan mnogo dela in svetnih skrbi, naj opravijo med sv. mašo tudi svojo redovno molitev, da so čez dan prosti in brez skrbi, vendar pazite, da pri teh molitvah ne pozabite na glavne dele sv. maše.

Ljudje so postali glede vsakidanje sv. maše nekako mlačni in brezbrizni. Čeprav bi nekateri lahko šli v cerkev, ne gredo, ker ne vedo, kako imenitna in dragocena je daritev sv. maše. Če pa navadni kristijani ne

znajo ceniti sv. maše, naj jo pa zato tembolj cenijo tretjeredniki in naj bodo prav goreči v obiskovanju sv. maše. Tretjeredniki naj upoštevajo željo redovnega vodila in naj gredo po mogočnosti vsaki dan v cerkev. Kedar so pa zadržani in ne morejo sami iti, naj pošljejo svoje otroke ali koga drugega izmed domačih. Tistim tretjerednikom, ki hodijo sami radi k sv. maši in tudi svoje domače pridno pošiljajo v cerkev, veljajo besede sv. pisma: „Blager tistim, ki se radi mudijo v tvojem svetišču, Gospod; na veke vekov te bodo hvalili“ (Ps. 83 5).

KOROSEC:

Molitev za naš narod.

lovek mora izrabiti vse svoje sile in mora storiti, kar more. A če so prešibke njegove naravne moči, tedaj mora proseče dvigniti roke in srce k Bogu in mora zaupno moliti.

„Cvetje“ je že ponovno opozorilo na dolžnost molitve za naš narod. Veliki deli našega naroda so zapisani narodni smrti. Sami si ne moremo pomagati. Dolžni smo zaupati na božjo Modrost in Vsemogočnost, ki mora vsako stvar pripeljati do srečnega konca. Dolžni smo moliti za svoj narod.

„Reši me, o Gospod, in postavi me poleg sebe, potem pa naj se bojuje roka vsakogar zoper menel!“ (Job 17, 3). Če nas ti varuješ, o Gospod, potem nas ves svet ne more streti in zatreti! „Bog je moj pomočnik, ne bojim se ničesar, kaj bi mi mogel storiti človek“ (Ps. 117, 6).

Človeka, ki stavi na Gospoda vse svoje zaupanje, primerja prerok Jeremija drevesu rastočemu ob potoku. Naj pride žgoča vročina, naj pride suša, drevo ne trpi vsled suše, ostane zeleno in prinaša sad (17, 7. 8).

„Prosíte in boste prejeli,“ je obljubil Gospod. Sv. Ambrož pravi: „Nemogoče je, da bi molitev mnogih ostala neuslišana.“ Trdno se torej smemo zanesti, da bomo uslišani, če bomo prav molili. A v čem obstoji ta „prav“, z drugo besedo: kako moramo moliti?

1. **Vstrajno.** Na noben način ne smemo odnehati, če nas Bog takoj ne usliši.

Jezus nas opominja k vstrajnosti pri molitvi z lepo primero: Če bi kedo izmed vas imel prijatelja in bi prišel k njemu o polnoči in bi ga prosil kruha rekoč: Posodi mi tri hlebe kruha, ker je moj prijatelj prišel s pota, pa nimam kaj predenj položiti. In oni znotraj bi odgovoril: Ne delaj mi nadleže, vrata so že zaprta in moji otroci z menoj v postelji; ne morem vstati in ti dati. Oni pa bi ne nehal trkati in prositi. Povem vam, če tudi ne bo vstal, ker je njegov prijatelj, mu bo vendar zaradi njegovega neugnanega trkanja in moledovanja dal, koliker potrebuje.

Tako bo, hoče Jezus reči, tudi vaš nebeški Oče vašo vstrajno in neodjenljivo trkanje in prošnjo slednjič vender uslišal.

Kako vstrajno je Jezus molil na Oljiski gori! Ponovno je šel k svojim spečim učencem, pa se je vselej zopet vrnil k molitvi in je govoril ravno iste besede: „Oče, tebi je vse mogoče...“

Pri molitvi se moramo takorekoč boriti z ljubim Očetom nebeškim. On sam to hoče, Jezus sam nas je tako učil, da moramo trkati in prositi in nebeškega Očeta nadlegovati s pobožno vsiljivostjo in neugnanostjo; slednjič nam bo odprl in nas uslišal zlasti, če gre za velike reči; tedaj moramo še posebno goreče in stanovitno klicati ter Gospodu delati pobožno silo.

2. **Z a u p n o.** „Kedo izmed vas očeta prosi kruha in dobi od njega kamen? Ali ribe, pa dobi od njega mesto ribe kačo? Ali če ga prosi za jajce, pa mu bo dal škorpijona?“ Tako daleč Jezus naslika podobno in potem izvaja, da bi nam vcepil brezmejno zaupanje: „Če torej vi, ki ste hudobni, znate dobre darove dajati svojim otrokom, koliko bolj bo vaš nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo.“

Čudno, da ravno z nezaupnostjo ali s preslabim zaupanjem tolikokrat oslabimo svojo molitev ali jo pripravimo skorej ob ves uspeh! Saj nam je Zveličar toliko pripovedoval o dobrem Očetu, ki skrbi za vrabce na strehi, za lilije na polju, „koliko bolj bo za vas, maloverni!“ Ali še ne verjamemo, kako neskončno dobrotljiv je ljubi Oče v nebesih? Zategadel je Jezus začel veliko molitev, katero je učil apostole in hkrati vse svoje vernike, z „Oče naš.“ Temu dobremu nebeškemu Oče je prav zelo nedopadljivo, če pridemo in prosimo in molimo — pa sami ne verjamemo prav, da nas Bog hoče uslišati. O molimo z velikim zaupanjem, zlasti če molimo za odvrnitev velikih stisk. Pomislimo le, kako je Jezus molil za orjaško stvar, za spremenitev načrta odrešilnega dela, in vender je molil z velikim in otroškim zaupanjem.

3. **U d a n o.** Jezus je molil stanovitno in zaupno, goreče. A vedno je pristavil: „Pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.“ Če se tako udamo v voljo božjo, se nam pri tem ni treba bati, da je s tem že uslišanje izključeno. Ravno nasprotno! Naša udanost je nagib, da je ljubi Oče nebeški še prej pripravljen uslišati našo prošnjo. Če pa kedaj nebeški Oče noče odvzeti grenkega keliha, tedaj ga sprejmimo z besedo Jezusovo, s katero je šel v trpljenje: „Ali naj ne pijem keliha, katerega mi je Oče dal?“

Na ta način moramo torej sploh moliti, na ta način moramo moliti tudi za svoj narod. Na Angleškem molijo pri blagoslovu skupno molitev za Anglijo. Koliko bolj moramo mi moliti za svoj ubogi zatirani narod! Ko so Egipčani Izraeljce silno stiskali, tedaj ti niso nehali klicati k Gospodu. In Gospod se jih je usmilil in je rekel Mojzesu: „Vpitje sinov Izraelovih je prišlo do mene in videl sem njihovo stisko, kako jih zatirajo Egipčani. Toda pridi in poslal te bom k faraonu, da izpelješ moje ljudstvo, sinove Izraelove iz Egipta.“

Tudi v babilonski sužnosti, so Izraeljci zaupno in goreče zdihovali k Gospodu: „O Bog, reši Izraela iz vseh njegovih stisk“ (Ps. 24, 22). Tako zdihamo tudi mi k Bogu: O Bog, reši naš narod iz vseh njegovih stisk. Amen.

Ana Urško — v tretjem redu sestra Katarina — z Rake.

Svet ima in je imel navado napravljati posmrtnice (nekrologe) imenitnim, visokim, odličnim osebam, ker gleda le na zunanji upliv in ugled družabnega stališča, ne sodi pa oseb po notranji vrednosti. Nam se to mnenje ne zdi pravično — smo pač demokratičnega mišljenja. Zato se drznemo napisati kratko posmrtnico preprosti služkinji, ljubljanski kuharici, ki je v svoji službi vršila svoje dolžnosti vsa leta skrajno vestno iz ljubezni do najvišjega gospodarja Boga. Svet je ni poznal — kedo se meni za služkinje! Ona ni

iskala sveta — ker je bil zanjo prehod v večnost. Vredna je bila, da bi jo bil poznal celi svet!

Rajna tretjerednica sestra Katarina, po rodu Ana Urško, ni bila visokega stanu, ampak hči preprostega kmeta, rojena 25. majnika 1885. leta v hribih raške župnije na Dolenjskem. Živela je do 26. leta doma na prijaznem griču v priprosti na pol zidani, na pol leseni hiši, obdani v bližini od vinograda in sadovnjaka, bolj v daljavi pa od travnikov, polja in gozdov. Stara 18 let je stopila v Marijino družbo, v 23. letu pa v tretji red v Krškem. Ker na Raki takrat še niso imeli tretjeredne skupščine in je nameravala prej ali slej iti služiti v Ljubljano, je z obljubo odlašala tri leta. Prvega oktobra 1911 je stopila v službo pri g. Lunder na Viču; čez mesec dni na to je napravila tretjeredno obljubo na Viču. V tej službi je ostala dobra štiri leta; dobila je zelo lepo spričevalo: „skrajno zvesta, najlepšega vedenja in zelo pridna.“ Želela je biti v mestu, da bi laglje in bolj zgodaj mogla v cerkev. Stopila je za kuharico v službo pri g. Čurn (Tschurn). Pri tej družini je bila v službi deset let, razen enega. Vsled osebnih sprememb in selitve je bila vmes deset mesecev v službi pri g. dr. Meglerjevi, potem se je pa zopet vrnila k prejšnji družini, kjer je ostala do konca lanskega leta. Bolezen na želodcu in onemoglost jo je prisilila k počitku. Poskusila je še služiti en mesec, pa ni mogla več. Dne 12. februarja se je vlegla in ni več vstala. Čez tri mesece na to je umrla 12. majnika t. l.

Rajna Ančka je bila zelo čednostna, odkritosrčno pobožna, neprišljeno prijazna do vseh, ljubezniva in krotka v občevarju, potrpežljiva

v nadlogah in trpljenju, usmiljena do ubogih, sramežljiva, skromna in čista v obnašanju in obleki, tiha in mirna, marljiva in skrbna v službi, goreča za molitev, pridna pri delu. Ne bi ji bilo treba služiti, saj so ji domači večkrat prigovarjali, naj bo doma, pa je njena goreča duša zahtevala, naj bo v bližini cerkve, da more vsaki dan k sv. maši in k sv. obhajilu. Ker je pa navadno že okoli šeste ure morala začeti z delom in čez dan največkrat ni bila prosta, je zgodaj vstajala, da je bila pred peto uro, večkrat pa že po polu 5. uri v cerkvi. Do pete ure je imela pogosto že opravljen sv. križev pot, potem je bila pri sv. maši, navadno pri dveh in pri sv. obhajilu ter je opravila redovne in druge molitve. Če so bile izredne pobožnosti (procesija presv. R. T., šmarnice, duh. vaje itd.) je delala po noči, da se jih je mogla vdeležiti. Ko smo zbirali prispevke za uboge o sv. Elizabeti, je vsako leto prinesla svoj dar. Za novo cerkev sv. Frančiška je od mesečne plače vselej nekaj darovala. Povsod je imela svoj delež, pa tako da ni vedela levica, kaj je dala desnica. S prijaznim, mirnim nasmehom je prinesla in odšla. Taka je bila skozi vsa leta. Njena tovaršica v službi skozi deset let je na vprašanje, če ste kedaj prišle navskriž, odgovorila: „Saj se z Ančko ni bilo mogoče skregati; če sem jim kaj trdo rekla, se je mirno nasmejala in nadaljevala svoje delo.“

Dne 12. febr. t. l. je prišla vsa onemogla k svoji prijateljici Reziki z Rake. Vlegla se je in ni več vstala iz postelje. Bolehala je že tri leta, pa ni nikomer tožila, zdaj je popolnoma opešala, pa je upala, da se bo kmalu toliko popravila, da bo mogla iti k mami, bratu in sestri na Rako. Dvakrat so jo v boleznih na zdravnikov nasvet prepeljali v bolnišnico, pa ni vse nič pomagalo. Silno rada bi bila še zdrava, pa je bila že dovolj bogata na dobrih delih in Bogu dopadljiva. Veliko, silno veliko je v boleznih trpela, pa ni nigdar tožila, le to ji je bilo hudo, da ni mogla v cerkev, ne k velikonočni procesiji, ne k šmarnicam. Oh, kako rada bi bila šla! Pa tudi v tem se je prepustila božji volji in je druge prosila, naj gredo, češ da bo ta čas že lahko sama doma. Ko so jo v boleznih domači obiskali, jih je vselej prosila, naj gredo k sv. maši in naj tudi zanjo molijo, ker sama ne more; na bolniški postelji je ležala navadno z rožnim vencem v rokah. Veliko je trpela, pa je bila pri tem tako obzirna, da še po noči ni hotela klicati, ampak je molče čakala dne; če je pa slutila, da ni nikogar blizu, ji je večkrat ušel kak zdihljaj od velikih bolečin. Spati ni mogla devet tednov prav nič, jesti tudi ne, zadnje dni ji želodec še vode ni dovolil. Tako je bila izstradana, da je bila nazadnje dobesedno le kost in koža; opešala je tako, da še govoriti ni mogla, a duh njen je bil čuječ. Še zadnji večer je svaka, ki jo je obiskal, prosila ob določeni uri, naj gre k šmarnicam, spovednika pa, naj ji še enkrat prinese sv. obhajilo. Ko ji obljubi, da jo bo drugo jutro obhajal, če bo mogla zavžiti, se je z očmi zahvalila, ker se z besedo ni več mogla. Kedarkoli ji je v boleznih naznanil dan sv. obhajila, se je vsi izmučeni razjasnil obraz in pogled, kaker bi jo prešinila nova moč. In

Ančki je bilo sv. obhajilo res nad vse. Jezusa je ljubila presrčno in odkritosrčno. Marijo je goreče častila, veliko molila, voljno trpela, sveto živela in tudi sveto umrla.

Draga sestra! Vživaj svojega Boga in prosi za nas!

S. S.

P. ADOLF ČADEŽ:

Spomini iz misijonskega življenja.

Ena noč v cerkvi božjega groba.

(Dalje in konec.)

Enajsta postaja je pod Kalvarijo zraven kapele Božjega groba, kjer so mrtvo telo Gospodovo umili in mazilili, predno so ga v grob položili. Prostor, kjer so Zveličarja mazilili, se pravzaprav ne vidi, ker so na mesto kasneje položili tri metre dolgo in po drugi meter široko ploščo iz marmorja, da bi ta kraj obvarovali pred onečešenjem. Ta prostor in plošča sta last vseh kristjanov, katoličanov in razkolnikov.

Dvanajsta postaja procesije je kapela Božjega groba, ki ima dva dela, dva mala prostora. Prvi prostor se imenuje angeljska kapela; tukaj se je angelj prikazal pobožnim ženam, ki so šle na velikonočno nedeljo zgodaj zjutraj k grobu Gospoda mazilit in ki so po potu gredè med seboj govorile, kedo da jim bo odvalil kamen od groba. V tej kapeli, ki je tri metre in pol dolga in tri metre široka, je še polovica kamena, s katerim so bili zaprli Gospodov grob. Kamen je prevlečen z marmorjem. Druga polovica tega kamena pa je na Sijonski gori, v hiši velikega duhovnega Kajfa. Drugi del kapele je pravi Božji grob. Vrata v Božji grob so zdaj 1 m in 33 cm visoka, — poprej so bila bolj nizka. Prostor je 2 m dolg in ravno toliko širok; zraven kamenitega groba je v tej kapelici samo za tri osebe prostora. Kamena, v katerem je Gospod počival, ni videti, ker je preoblečen z belim marmorjem. Kamen sam je dolg 190 cm, širok 90 cm in visok 66 cm. V tej kameniti dolbini je ležal Zveličar nepokrit od velikega petka zvečer do zore velikonočne nedelje; pred odprtino tega prostora pa so bili zavalili prej omenjeni kamen.

Pri procesiji gre v Božji grob najpoprej mašnik, ki vodi procesijo, ga pokadi in opravi molitev. Za njim pa smo šli po dva in dva vsi drugi, ki smo se bili procesije udeležili.

S kakšnim čustvom verni kristjan kleči in moli na tem kraju, se ne da popisati — to se more le občutiti. Božji grob je skupna last vseh kristjanov brez razločka. Določen pa imajo čas, kedaj opravljajo na tem svetem kraju sv. mašo in svoje pobožnosti katoličani in razkolniki. Tudi jaz sem 7. julija 1926. leta opravil sv. mašo na Božjem grobu, obiskal pa sem ga prav velikokrat, ker sem se v Jeruzalemu mudil 16 dni. Tudi

v Božjem grobu stoji grški menih noč in dan na straži, da bi Grki ne zgubili pravice do tega svetega kraja.

Trinajsta postaja procesije je na mestu, kjer se je Gospod po vstajenju prikazal Mariji Magdaleni, štirinajsta pa, kjer se je Gospod prikazal po ustnem izročilu svoji materi Devici Mariji takoj, ko je bil od mrtvih vstal.

To so poglobitni sveti kraji v cerkvi Božjega groba, katere várujejo frančiškani, da se jih drugoverci ne polaste in da nam katoličanom poti ne zapro, da jih moremo obiskati, počastiti in na njih mestih moliti.

Po procesiji, ki je trajala eno uro, so bile litanije in blagoslov s presv. Reš. Telesom v samostanski kapeli. Za sklep smo vsi, moški in ženske, molili z razprostrtimi rokami, kaker Kristus na Križu, šest očenašev, češčenamarij in čast Očetu. V vzhodnih krajih je zelo v navadi, da ljudje na ta način molijo.

Po procesiji je naju dva predstojnik peljal v samostan.

„Od kedaj se opravlja ta procesija v cerkvi Božjega groba?“ sem vprašal predstojnika, ki mi takoj prijazno odgovori: „To vam pove knjižica, ki ste jo imeli pri procesiji. Tam je v predgovoru kratek zgodovinski pregled. Tam je zapisano, da je ta procesija že od leta 1335. vsaki dan, tedaj od tistega časa, odkar smo prevzeli varstvo Božjega groba. Mi imamo torej že 600 let to procesijo, vpeljali so jo že davno preje. Splošno pravijo vsi, ki se pečajo sè zgodovino Sv. Dežele, da je ta procesija in večina molitev, pesmi in napevov, ki se tukaj rabijo, že iz četrtega stoletja, to je od tistega časa, ko je sv. Helena dala odkopati Kalvarijo in Božji grob in je bila našla sv. Križ Gospodov. Sv. Helena pa je umrla l. 330., torej bi bila procesija stara že 1.600 let.“

„Ali je procesija prav vsaki dan?“ sem dalje vprašal predstojnika.

„Procesija je prav vsaki dan. Ob praznikih in nedeljah pa je veliko bolj slovesna, kaker pa je bila danes. Vrší se vedno ob istem času, ker imajo za nami Grki svojo procesijo, ne sicer vsaki dan, pa hodijo zato vsako noč kadit vse te kraje, katere smo mi obiskali po dnevu.“

Mej tem pogovorom smo prišli v samostan. Hodniki so tako ozki, da se dva komaj srečata, pa tako zaduhli in vlažni, da po vseh stenah rosa stoji. V pritličju je mala obednica in še manjša kuhinja, kjer se nič drugega ne kuha, ko črna kava, ker hrano družini nosijo iz glavnega samostana, kaker smo že slišali. Za družino je dvanajst ozkih, tudi zelo zaduhlih celic, ena je še posebej za patra Kustosa, t. j. vrhovnega predstojnika varihov Sv. Dežele. Ta stanuje navadno v velikem samostanu Sv. Odrešenika (San Salvatore), le ob gotovih dneh pride v cerkev Božjega groba. Za tujce, kaker sva bila midva s fratrom Homobonom, imajo dve celici; ena ima tri, druga pa pet postelj. Izbi ste prav snažni, toda nimate nobenega okna, le nad vratmi je odprtina. Kako ste temni, se ne opazi, ker imate električno razsvetljava, ki so jo lanskega leta (1926) napeljali v samostan. Naši so želeli napeljati električno razsvetljava tudi v cerkev Božjega groba, toda vsi razkolniki so se temu enoglasno uprli.

„O, kako je v tem samostanu vse vlažno in zaduhlo!“ sem nehote rekel predstojniku. On pa pristavi: „O, zdaj že gre in se da prestati, če je človek zdrav in trden. Toda kako je moralo biti v tem oziru do leta 1869., ko je bil nad samostanom konjski hlev, si lahko mislite. Zdaj gre ta hodnik do vrha poslopja, ker smo med hišami, ki so višje, ko naš samostan, pa imamo tam vsaj sveži zrak.“

Ker vstaja cela družina takoj po enajsti uri radi nočnega oficija in ker so cerkev zapirali ob sončnem zahodu, smo šli takoj k večerji.

Kaker pa je mešano osebje v narodnem oziru po vsi Sv. Deželi, ravno tako so tudi varihi Božjega groba raznih narodnosti. To pot je bil predstojnik Francoz, prav prijazen pater. Zraven njega pa so bili, kaker sem drugi dan poizvedel Španci, Italijani, Nemci, Maltezi in Portugizi. Eden izmed bratov je bil iz Severne Amerike, eden izmed zakristanov pa Slovak.

Med večerjo so brali ves čas in sicer italijansko, ker je ta jezik občevalni jezik po vseh frančiškanskih samostanih na vzhodu. Da so vpeljali italijanščino ko občevalni jezik v vse te samostane, bo vzrok ta, ker je največ misijonarjev v teh deželah Italijanov, ker je ta jezik še najbolj latinskemu podoben in zato za duhovnika še najlažji izmed vseh tujih jezikov. Da je treba določiti en jezik, ko občevalni jezik, vsakdo lahko sprevidi, če mu povemo, da nas je bilo pred vojsko samo v aleksandrijskem samostanu enajst različnih narodnosti; taka tej podobna mešanica je več ali manj po vseh samostanih Sv. Dežele.

Radi nezdravih razmer v samostanu Božjega groba, ostanejo posamezni redovniki samo po štiri mesece za varihe tega svetega kraja, predstojnika pa navadno menjajo vsako leto. Vender jih je mnogo, ki prostovoljno ostanejo delj časa za varihe tega svetega mesta; neki priletni francoski frater že 22 let prostovoljno varuje Božji grob.

Večerja mi ni prav nič dišala, menda zato ne, ker sem imel nekoliko mrzlice, četrt litra vina sem pa prav z veseljem popil. Nama dvema gostoma so dali še posebno jed namreč natolčenih orehov, ki so mi v resnici dišali. Po večerji je vsakdo, če je hotel, vzel čašico črne kave, katere se jaz nikoli ne branim, ker je med vsemi pijačami še najbolj zdrava.

Po večerji sem šel takoj v celico, da bi počival. Ker sem bil truden, sem takoj zaspal. Toda že čez pol ure sem se zbudil. Glava me je bolela, v prsih me je tiščalo, dihati nisem mogel in zdelo se mi je, da me bo zadušilo. Hitro sem vstal, da bi vrata odprl, okna tako ni; toda bil sem tako vrtoglav, da dolgo časa nisem mogel dobiti ne vrat, ne električne lampe, da bi jo prižgal.

Ko sem k sreči iz celice stopil, sem skušal priti na teraso samostana, o kateri je bil zvečer predstojnik govoril, toda prišel sem na neki kor v cerkvi Božjega groba. Hodil sem iz enega konca do drugega, navzgor in navzdol, pa nikjer nisem našel nobenega izhoda, ker prostori so mi bili nepoznani in po noči malo razsvetljeni. Pred seboj v sredi okrogle cerkve sem videl kapelo Božjega groba, videl sem na več krajih goreče

sveče in lampe, toda stopnjic v cerkev nisem mogel najti nikjer. Ostal sem tako prisiljen več ur po noči sam v cerkvi Božjega groba. Namesto da bi bil molil, sem veliko bolj mislil, ali bo sploh kedo prišel, da me bo iz te zadrege rešil. Prešla je bila mrzlica, glavobola nisem več čutil, še zaduhli zrak me ni več dušil, le oči in ušesa sem napenjal, da bi bil videl ali slišal, če bo kak živ človek prišel, da me bo rešil tega velikanskega, samotnega, temnega kraja, ki je res pravi grob. Hvala Bogu, da me nič ni strah.

Okrog enajste ure sem zagledal v cerkvi ravno pred kapelo Božjega groba frančiškana, ki je prišel popravljat naše lampe. Bil je naš zakristan brat Slovak. Poklical sem ga z visokega kora in ga poprosil, da naj pome pride in naj me v našo kapelo pelje, kjer bo nočni oficij; brat mi je takoj postregel.

Ko me je peljal po temnih hodnikih, se je čulo zamolklo zvonenje, kaker da bi kje prav daleč zvonilo.

„Kedo pa zvoni?“ sem vprašal fratra.

„Poprej so zvonili Grki, pravi brat, zdaj pa zvonijo naši. Mi in Grki imamo vsaki svoje zvonove in sicer vsaki na svojem kraju. Zvonika pa nimamo ne mi, ne Grki. Za nami bodo k molitvi budili Armenci, ki tolčejo na velike jeklene šine, ker nimajo zvonov. Enako začno z nočnimi molitvami najpoprej Grki, za njimi mi, za nami Armenci, nazadnje pa Kopti.“

Med tem pogovorom me je dobri brat pripeljal v našo kapelo, kjer sem hotel počakati na oficij. Vsedel sem se v klop in začel sem opravljati svoje zasebne molitve. Tukaj v naši kapeli se mi je zdelo prav domače, pred menoj je bil tabernakelj in večna luč, na desni in na levi v klopeh pa so brevirji čakali na varihe Božjega groba.

Iz daljave se je slišalo petje in molitve, včasih bolj visoko, večinoma pa prav nizko. Slišali so se glasovi Grkov, ki prvi začno s ponočnimi molitvami.

Ko tako nehote poslušam grške molitve, se začujejo kraguljčki in pa stopnje nekoga, ki v temi prihaja. Na enkrat se prikaže v naši kapeli mož s črnim klobukom brez krajcev na glavi. Z levico drži privzdignjen širok mašni plašč, ki sega popolnoma do tal in ga ovira v hoji, z desnico pa vihti kadilnico na vse strani. Najpoprej pokadi naš altar, nato steber bičanja, potem vse štiri stene kapele in na zadnje še mene, ki sem mirno sedel v klopi. Nato odide.

Čez kakih pet minut pride drugi s kadilnico, oblečen približno kaker prvi, samo v erdeči obleki in z erdečo visoko lepo okrašeno krono na glavi, ki zopet vso kapelo in mene pokadi in odide.

Še tretji pride kadit našo kapelo, oblečen v bela mašna oblačila in z belim pokrivalom na glavi.

Kasneje sem zvedel, da je bil prvi Grk, drugi Armenec, tretji pa Kopt; vsi trije hodijo za vrstjo vsako noč kadit vse prostore, katere smo mi poprejšni dan obiskali v procesiji.

Četrt ure pred polnočjo smo začeli z molitvami mi; molili smo zornice in hvalnice. Molili smo prav počasi in primerno svetemu kraju. Ni pa mi dopadlo, da smo molili s tako nizkim glasom. Nočni oficij je trajal ravno eno uro.

Ko smo bili končali cerkvene molitve, je predstojnik pozvonil z malim zvončkom in molili smo „Angelj Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od Sv.Duha“ — Zdrava Marija itd. Nato je drugič pozvonil in rekli smo „Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.“ In tretjič je pozvonil in molili smo „In Beseda je meso postala in med nami prebivala.“ Po angelovem češčenju smo še trikrat molili Slava Očetu... potem smo vstali in odšli v samostan, ker smo končali za to noč svoj oficij.

Sobratje so šli počivat v svoje celice, jaz pa sem poprosil brata Slovaka, naj me pelje na teraso, t. j. na ravno streho samostana, kjer sem hotel počakati dneva; v svojo celico nisem upal iti radi zaduhlega zraka.

Na terasi sem deloma na lahko in tiho hodil gori in doli, včasih pa sem posedal po klopeh, katerih je več tam. Noč je bila prav prijetna. Iz cerkve Božjega groba pa se je neprenehoma slišala molitev in petje. Kaj je bilo v cerkvi, tega takrat še nisem vedel. Drugi dan pa so mi povedali, da imajo Grki svojo mašo v kapeli Božjega groba in sicer od ene do dveh po noči, ob dveh jo imajo v isti kapeli Armenci, ob štirih pa začno Kopti svojo pobožnost.

Ko bi bil poprej za to vedel, bi bil poprosil zakristana, da bi me bil peljal v cerkev namesto na teraso in bi te razne razkolne službe božje bolj natanko ogledal. Sam bi pa ne bil mogel iti v cerkev, ker nisem poznal poti, ob enem pa je bila zakljenjena naša zakristija, skozi katero se gre iz našega samostana v cerkev Božjega groba.

Drugi dan sem na vse zgodaj maševal na Božjem grobu. Ob pol sedmih smo imeli mali oficij Blažene Dev. Marije, na to pa prvo in tretjo uro navadnega oficija. Po teh molitvah je bila peta sv. maša v kapeli Božjega groba. V Božjem grobu imamo mi vsaki dan dve tihi in eno peto sv. mašo. Te tri sv. maše na tem mestu nikedar ne izpadejo. Ob desetih je bila šesta in deveta ura, ob eni večernice in ob štirih sklepnice. Vsakikrat je najpoprej navadni dnevni oficij, katerega mora moliti vsak katoliški mašnik, takoj za tem pa se moli mali oficij Bl. Dev. Marije, ki za navadnega mašnika ni zapovedan.

Ker se je nama z bratom Homobonom naprej mudilo, sva se po molitvah ob desetih zahvalila predstojniku za prenočišče, postrežbo in prijaznost.

„Ali imate veliko opravila v Božjem grobu?“ sem gredè vprašal predstojnika, ki je naju nekoliko poti spremil.

„Veliko opravila se ravno ne more reči, razen da imamo celi dan in celo noč tako razdeljeno, da smo vedno vsi vpreženi. Smo kaker vojaška straža. Če kedo zboli ali če dobi dopust, da gre za par dni ali

za gotov čas v drugi samostan na oddih, moramo imeti takoj namestnika. Za vsakodnevno opravilo v Božjem grobu je potrebnih dvanajst naših redovnikov, sedem patrov in pet fratrov. Patri so za sv. maše, tihe ali pete, ob gotovih urah in na določenih altarih, ki ne smejo nikedar izpasti, potem za procesije, molitve v koru po dnevi in po noči, za petje v cerkvi pri raznih pobožnostih. Fratri so za postrežbo pri sv. mašah, procesijah in pobožnostih, za prižiganje sveč in lamp na raznih krajih, za čiščenje in pometanje svetih prostorov. Dela je ravno prav, skrbi pa vedno preveč, ker moramo neprenehoma paziti, da se naših prostorov in svetišč, kakor tudi naših pravic ne polastijo Grki, Armenci, Kopti ali Sirci, ki vsi gledajo, kako bi nas mogli izpodriniti. Paziti moramo na vsaki četrt ure, ki je naša, da jo izpolnimo z molitvami ali z drugimi opravili v cerkvi ali v gotovi kapeli. Paziti moramo na vsako našo lampo ali svečo, ki gori. Če kaka lampa ugasne, jo hoče takoj prižgati kak razkolni menih, ki v bližini stoji na straži in si jo hoče takoj lastiti. Vsaki svečnik, vsaka lampa ima torej svoje znamenje, da se je kaki drugovec ne more prilastiti. Natanko je določeno, katera verska ločinka pometa gotovi del cerkve in hodnikov, ker ti prostori so last dotične vere. Pri vsakem slovesnem vhodu v cerkev, n. pr. če pride naš ali grški, ali armenski patrijarh ali kak drugi škof, ali če pridejo romarji v procesiji v cerkev, bodisi naši ali grški ali ruski ali armenski, morajo biti pri vratih trije zakristani navzoči, in sicer naš na sredi, na desni grški, na levi pa armenski. Skorej nobeden mesec ne mine, da bi ne bilo kakenga prepira. Kedar se ne prepirajo z nami, se kavšajo med seboj.“

(Dalje prih.)

Iz pisem p. P. Baptista Turka, misijonarja na Kitajskem.

Hupei Hankov-Kihov 10. okt. 1926.

Vteku enega leta je zadela te naše kraje trojna huda nesreča. Lansko leto je velika suša vničila ali pokvarila vse pridelke, zlasti riž; ljudstvo je zelo trpelo do letošnje žetve. V začetku julija je začelo hudo deževati in obširna riževa polja so bila poplavljenjena. Naša mogočna reka Jan-če-sjan (Jang-tse-kiang) je nenavadno narastla, predrla nasipe in poplavlila polja, vasi in trge. V mojem misijonskem delokrogu je zelo prizadet okraj Hvanmej (Hvang-mei); ubogi kristjani so v trumah prišli na mojo osrednjo misijonsko postajo. Vseh nisem mogel sprejeti pod streho in vsem dati jesti tudi ne; sprejel sem samo žene, otroke in par moških za delo; drugi moški so šli v boljše kraje, da se preživijo z delom, ali pa z beračenjem. Ta nova nadloga je zaradi pomanjkanja denarja

zelo prestrašila naše misijonsko predstojništvo, ki je moglo obljubiti in dati skrajno pomoč. Komaj mesec nato je prišla za provincijo Hupe še tretja nesreča: vojska s telovajskimi hudobijami. Vojaške politične stranke se zdaj več ko mesec dni prerivajo in pobijajo po teh ubogih krajih. Zmaguje boljševiška južna stranka, katera zdaj že mesec dni oblega naše glavno mesto Vučan (Wu-chang), ki se pa noče udati, četudi trpe ljudje hudo lakoto. Severni vojaki so bili od južnih skorej povsod premagani ali vsaj prepodeni, ti se na begu zelo roparsko obnašajo. Tudi v našem mestu Čicov (Ki-chow) so začeli ropati, a mestno vojaštvo jih je pregnalo. Ljudstvo je bilo zelo zbegano in se zateka na našo misijonsko postajo. Bili smo v nevarnosti, da bodo padale bombe tudi na našo misijonsko postajo. Zato sem na škofovo povelje razpustil vse šolarje; šli so nekateri domov, nekateri pa v osrednjo šolo v Hankov. Tudi misjonarji niso brez nevarnosti; v zadnjih dveh mesecih so v drugih vikarijatih že tri misijonarje ubili. Ta revolucija povzroča neizmerno škodo vsem krajem in vsem našim misijonom, kar je popisano v kitajskih časopisih.

Dne 28. januarja 1927 bo 25 let dopolnjenih, odkar sem prišel sem v Hankov. Kako hitro so potekla ta leta, neopaženo sem se postaral. Opravič bom Bogu zahvalne molitve za vse dobrote ta čas prejete in ponovno molim za Te in za vse dobrotnike, naj Vam Bog obilno povrne! Rad bi se Tebi in vsem osebno zahvalil, a za tako dolgo in utrudljivo potovanje se čutim prešibkega. Prihodnje leto (1927) namerava obiskati domovino naš pridni misijonar p. Engelhard Avbelj, ki je sedaj že nad eno leto nastavljen ko naš misijonski oskrbnik (prokurator) na naši osrednji misijonski postaji v Hankovu. Upam, da bo z božjo pomočjo in podpiran od domačih visokih gospodov vnel druge verne Slovence in Hrvate za kitajske naše misijone in sporazumno sodelovanje, kar bi bilo zelo primerno za našo slavno Jugoslavijo. Bog daj!

H a n k o w. K i c h o u, 14. decembra 1926.

Naš kitajski misijonar p. Baptista popisuje vojsko, ki je izbruhnila lani (1926) v oktobru in novembru na Kitajskem.

„Vojakov je padlo več tisoč; ljudstvo je zbegano bežalo na razne kraje; več je bilo ranjenih in ubitih. Vojaki obeh strank (Kitajcev) so jemali živino, perutnino in drug živež. Stanovanja so se silo odpirali, vlomili so v skrinje in pobrali denar in obleko. Bogatejši so svoje drage reči zakopali, a vojaki so jih izsledili in odnesli. Oropali so mnogo prodajalnic. Za kurjavo so nalašč razbijali stole, vrata in drugo pohištvo. Tudi moje misijonske hiše ali postaje niso ostale brez poškodbe. Pagani in kristijani tožijo čez to ravnanje. V Cifovu je več državnih in mestnih hiš za vojake odločenih, a vojaki so silili fudi v misijonske hiše. Dovolil sem jim drva in prosil, naj ne delajo škode, a vse zastonj. Požgali so mi več vrat, okenj in drugega lesa. Boljševiški topničarji so pripeljali svoje

topove in bombe v misijonsko poslopje. Povdaril sem svojo nevtralnost do obeh strank. Bojne ladje severne stranke so se dvakrat približale temu mestu in so začele streljati na mesto; kroglice so žvižgale blizu naše cerkve, pa hvala Bogu, brez škode. Tudi v mestu je samo ena bomba naredila nekoliko škode. Boljševiški topničarji so nasprotno ladjo kmalu zapodili in prenehal je topniški dvoboj, ki je zelo prestrašil mene in druge. Tu sem slišal prvič regljanje strojnih pušk. Boljševiški vojaki so se prav dobro držali in v zahvalo smo jim dali nekaj prašičev. Tu so prav slovesno sprejeli „južno armado“. Z boljševiki držijo študentje, trpeči kmetje, rokodelci in razni prvaki. Meščani se pa boje držati s katero stranko, da se ne bi, če bi z eno držali, druga nad njimi maščevala, kaker se je zgodilo v Nančanu, Čanšiju, kjer je bilo več sto pomorjenih, češ da so z nasprotniki držali in da so krivi veleizdaje. Mnogo jih je zbežalo na bolj varne kraje. Jaz se nisem mogel in tudi nisem hotel umekniti zaradi svoje misijonske dolžnosti. Vdan v voljo in previdnost božjo ostanem na svoji misijonski postaji, da oskrbujem in osrčujem svoje zbegane vernike, kaker tudi katoliške vojake, ranjence in varujem lepo misijonsko cerkev in poslopja. Bil sem za vse to v velikih skrbeh. Zato že par let sem opravljam pri sv. maši zapovedano „molitev za mir.“ Opravil sem v ta namen tudi par svetih maš. In kaker mnogi drugi naši misijonarji sem tudi jaz doma na svoj altarček postavil ljubeznivo podobico zaslovele nove svete misijonske čudodelne varihinje svete Terzije ter sem nji vse svoje misijonske skrbi in zadeve zaupno priporočil. Hvala njeni priprošnji pri Bogu in pri nebeški Kraljici! Do zdaj smo bili, koliker mi je znano, vsi misijonarji sè svojimi misijoni srečno obvarovani vsake večje nezgode. Le nekaj vernikov je bilo ranjenih in razmeroma malo oškodovanih. Naši dobri verniki so v teh stiskah goreče molili; veselo zdaj hvaležni pripoznavajo, da je ljubi Bog njih in njihove družine varoval v raznih nevarnostih. Hvala Bogu, da je bil odveč oni strah pred vladnimi vojaki. Po reki so prišle njihove bojne ladje, ki pa niso meščanom nič žalega storile. Vlada, ki je na krmilu, postavlja svoje mandarine, glavarje in druge uradnike, ki do zdaj niso še nič hudega storili našim misijonom.

Tako piše naš misijonar iz Hankova in Kičeva 14. dec. 1926. Dne 14. jan. 1927 pa nadaljuje:

Vojaska je zdaj v drugih bolj oddaljenih krajih v Honan-u na severni strani in Cečjanu na vzhodu bilzu Šangham-a; v naši pokrajini Hupe ni bojev, razen malih. Skrbi pa imam za misijone. Naši novi revolucionarni gospodje so začeli prav po boljševiško preganjati ne samo Angleže in druge tujce, temuč tudi naše misijone, protestantske in lastne kitajske bonce (duhovnike) in boncarice. Sè vso silo preganjanjo Angleže in njihove misijone po vsih od njih zasedenih krajih, tako v glavnih mestih Vuhangu (Wu-chang) in Hankovu, kaker tudi po drugih manjših krajih. Pregnati jih skušajo s popolnim bojkotiranjem; prepovedujejo vsako občevanje z njimi, služiti pri njih je zabranjeno in ne

pustijo od njih kaj kupovati ali jim kako reč prodati. V več krajih so vdrli v njihove hiše, jih oropali ali deloma požgali, polomili in so njihova misijonska poslopja kar zasedli. Taka nesreča je že zadela zdaj 5 ali 6 naših katoliških postaj v provinci Hupe, ki jih oskrbujejo Angleži. Ena teh prizadetih misijonskih postaj je v mojem dekanatu foraniji (Op.: misijonar p. Baptista je dekan čez celo to misijonsko okrožje), namreč postaja Husepa, kjer so na božič vse polomili in oropali. Tudi drugim misijonskim postajam preti te dni velika nevarnost. Trudim se na vso moč, da bi zabranil enake nesreče. Došlim revolucionarjem dopovedujem in priporočam, naj ne verjamejo slabim škodoželjnim govoricam glede naših misijonov. Republikanske revolucionarne voditelje tega mesta sem ta mesec že dvakrat povabil na pojedino in jih skušal sprijazniti z našimi misijoni. Nekateri strastni prvaki so odklonili povabilo, kar je slabo znamenje in pomeni, da ne marajo nobenega prijateljstva z našimi misijoni. Dne 13. januarja sta prišla dva mi sporočit, da hočejo zasesti naša misijonska poslopja in jih porabiti v svoje revolucionarne namene. Imeli smo resen, besedni dvoboj. Slednjič so mi rekli, da nimajo namena delati zoper versko prostost svojih državljanov ali katerihkoli tujcev, ampak da le zahtevajo neodvisnost svoje zemlje in svojih državljanov od drugih držav. Potrdil sem jim, da naši katoliški misijoni niso v službi kake zunanje države, ampak, da delamo tudi mi le za blagostanje njihove lastne države in po njihovih postavah, ter da se vsi naši verniki in vse naše misijonske postaje pokoravajo postavnim oblastem.

Dne 18. januarja, ravno na 25. obletnico mojega prihoda v Hankov, bo tukaj velik obhod revolucionarjev in tedaj preti nevarnost za misijonsko postajo. Molite za nas in naše misijone. Pozdravim, z Bogom!

P. Peter Baptista Turk, apostolski misijonar.

Razgled po serafinskem svetu.

Novi p. general, predstojnik celega frančiškanskega reda je bil izvoljen na binško soboto. Redovno ime p. Bonaventura Marani, rojen na Laškem blizu Perudže 2. majnika 1865. Bil je pred leti generalni prokurator. Želimo mu mnogo blagoslova v težavni službi, izražamo spoštovanje in pokorščino.

Zlato sv. mašo bo obhajal zadnjo nedeljo julija vnet voditelj in goreč tretjerednik preč. g. Ant. Šmidovnik, duh. svetovavec in župnik v Prečni pri Novem mestu. Odkritosrčnemu prijatelju Frančiškovih redov in njegovega dela iskreno čestitamo in želimo iz dna srca, da bi z isto čilostjo zapel zdrav in vesel tudi biserno sv. mašo.

Molitev za naš narod zunaj mej sedanje Jugoslavije še širi. Sporočili so nam sledeči voditelji skupščin: Vič. Za rojake zunaj mej Slovenije bomo molili vsako nedeljo po popoldanski službi božji del sv. rožnega venca; vsaki mesec se vdeleži vsaki član naše skupščine ene sv. maše in prejme sv. obha-

jilo v ta namen. — **Sostro.** Sklenili smo, da bomo pri vsakem mesečnem shodu skupno molili pet očenašev, češčenamarij za vse Slovence, da ostanejo vsi zvesti veri in svojemu rodu. — **Novo mesto.** Sklenili smo, da bo za slovenski narod živečiga zunaj mej naše države, vsaki prvi petek sv. maša in skupno sv. obhajilo. — **Maribor.** Po sklepu odbora molimo za Slovence zunaj Jugoslavije pri mesečnih shodih en očenaš, eno češčenomarijo in en čast Očetu po družih za shod predpisanih molitvah? — Kje so druge skupščine? Sedaj nas je le sedem. Voditelji in odbori! Kje je ljubezen do sobratov? Kmalu bote izgubili pravico tožiti pred ljudmi in pred Bogom, da se nam Slovencem slabo godi. V jubilejnem zvezku Cvetja je v statistiki zaznamovanih 231 skupščin — kaj se vam zdi: v pol leta se je oglasilo samo sedem skupščin za skupno delo v resni potrebi, ki tiče ves naš narod.

Novo skupščino tretjega reda so ustanovili v Zg. Polskavi na Štajerskem.

V novi cerkvi sv. Frančiška so ometali kapelico za velikim altarijem in dogotovili strop, ki je deloma beton, deloma hrastov les. Stopnjice mej stebri po cerkvi so tudi gotove, kmalu bodo pričeli vlagati lesen tlak, koncem avgusta pa postavljati altar sv. Male Terezije in marmornat tabernakelj (4.30 m visok) na veliki altar. Tudi trojna vrata spredaj nameravajo izvršiti. Kedor more kaj prispevati, tega prosimo za kaki dar. Stroški so veliki in dolga ogromno.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. M. F. se priporoča sv. Jožefu, sv. Antonu, sv. Mali Tereziji in rakovniški Mariji za pomoč v važni zadevi; če bom uslišana, obljubim zahvalo. — **M. B. presv. S. J.,** sv. Jožefu, sv. mali Terz. Mariji brinjegorski, škofu Slomšku, dušam v vicaх za poboljšanje sina in za pomoč v važni zadevi. — **N.** svojega moža, da bi se vrnil na pravo pot in bi dobil službo, svoje otroke pa, da bi bili zdravi in pošteni. — **S. A.** sv. Frančišku in sv. Antonu za pomoč. — **Mihelčič** Terezija za ozdravljenje živčne bolezni. — **Ličen Fr.** za ohranitev zdravja in druge potrebe.

II. Rajni udje skupščin:

1. ljubljanske: Ljudmila Pust, Uršula Skuber, Mar. Planinc, Elz. Marcolini, Marjeta Hodnik, Dor. Dolinar, Marij. Strupi, Al. Pevec, Mar. Avbelj, večletna odbornica in mati naših dveh patrov Engelharda, misijonarja na Kitajskem in Antona, vikarja in kateheta v Mariboru; Ana Urško, Terez. Trtnik.

2. kamniške: Neža Simenec, Antonija Stanonik, obe iz Mengša.

3. brezjanskega okrožja: preč. g. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem, Neža Potočnik iz Podbrezja.

4. celjskega okrožja: Teharje: Janez Vrhovšek, Uršula Ocvirk, Marjeta Pintar, Roza Šmid, Marija Kranjc. — Kalobje: Jožef Cviren. — Št. Rupert: Mica Jesih, Miha Knez. — Sv. Florijan: Liza Mlinšek. — Sladka gora: Marija Urleb, Mica Kos, Ivana Inkret. — Št. Vid na Planini: Marija Romih. — Polzela: Simon Likeb. — Gotovlje: Blaž Vaš, Anton Zupanc. — Slivnica: Urša Lončar. — Šmarje: Urša Šuc. — Poljčane: Marija Perko, Terezija Jermenšek. — Sp. Ponikva: Jera Jerovšek. — Št. Jurij: Cecilija Čater. — Podčetrtek: Mica Počivalšek. — Celje: Ana Jakob, Marija Selič, Simon Žumer, Marija

Farčnik, Mica Robida. — Žusem: Mica Drobne. — Št. Lenart: Amalija Deželak. — Vitanje: Terezija Lešnik. — Šmartno v Rož. d.: Rozalija Kranjc. — Kostričnica: Marija Strašek. — Št. Vid pri Gr.: Janez Gajšek. — Dramlje: Terezija Anderluh, Urša Kukovič, Marija Kalšek. — Franklovo: Terezija Kacman. — Vojnik: Ieža Majcen. — Radeče: Frančišek Zupan. — Nova Cerkev: Anton Kramar, Simon Gorečan. — Dobrova: Marija Rebernik.

5. mariborskega okrožja: Jarenina: M. Švab. — Sv. Peter pri Mariboru: M. Čirič. — Ribnica: Gregor Hudernik. — Kamnica: Ana Krebs. — Sv. Martin pri Vurbergu: M. Laufer. — Sv. Barbara v Slov. goricah: Janez Ierat, M. Mulec, Antonija Saveder. — Spodnja Polskava: M. Koban. — Sv. Jakob v Slov. goricah: Antonija Dušič. — Staritrq: Apolonija Breznik. — Zgornja Sv. Kungota: M. Žišek. — Št. Ilj v Slovenskih goricah: Janez in Helena Roj. — Velika nedelja: Jera Erhatic, Julijana Petek, Elizabeta Stagar, Urša Kosi, M. Bogša, Anton Grašič, Franc Filipič, Ivan Krabonja, Julijana Munda. — Ormož: Terezija Korošec, Jožef Leben, M. Masten, Urša Paušner, M. Voršič, Urša Kornet, Doroteja Plohl, Helena Trop, M. Perc. — Sv. Tomaž pri Ormožu: Jožef Veselko, Jožef Poštrak, Ivan Pignar, M. Kosi, Terezija Janžekovič, Ana Skvorc, M. Skuhala, Ana Brumen, Ana Obran, Antonija Štebih, Roza Klemenčič, Terezija Janžekovič, M. Plohl, Terezija Gorjčan, Ana Slana, Ana Šegula, Genovefa Klemenčič, M. Veselko, Ana Cajnkar. — Sv. Lenart pri Veliki nedelji: M. Frančič, Rozalija Lovrenko, Ana Podlessek, Neža Žvegla, Jožef Megla, M. Hanželič. — Laporje: Ignac Iskra, M. Žnidar, M. Golob, Barbara Dobaj, M. Pirš, M. Brglez, Jakob Rampaher, Jožefa Juričko, Jera Sagadin, Franc Javernik, Apolonija Pivec. — Studenice: M. Kračun, M. Turin, Terezija Beuc, M. Kalič, Ana Drev, M. Florjančič, Štefan Wirt, Terezija Šoba. — Črešnjevec: Barbara Lacjan, Lucija Megličar, Jera Pernat, Frančiška Polanec, Franc Mihelak. — Maribor: Rozalija Linossi, Roza Jugg, Tomaž Butolen, M. Gradišnik, Ivana Požar, Anton Verbič, Helena Klampfer. — Ruše: preč. g. Ivan Ilc, župnik † 19. IV. 1927. — Sv. Bolfenk na Kogu: preč. g. Franc Planinc, župnik † 14. V. 1927.

Pokojni udje Armade sv. Križa mariborskega okrožja:

Sv. Barbara v Slovenskih goricah: Antonija Sabeder, Janez Nerat, Marija Kocmut. — Studenice: Katarina Pirš, Marija Kodrič, Marija Turin, M. Juršič, M. Detiček, M. Macuh, M. Fuchs, M. Brumec, Ana Brumec, Urša Gradišnik, M. Adelstein, M. Vengust, M. Juršič, Terezija Horjak.

III. Priporočamo v molitev vsem Slovincem, zlasti rudarjem rajnega župnika Viljema Kesterja (Köster) z Vestfalije, ki se je dobro naučil našega jezika samo zato, da je mogel pomagati našim rudarjem. Mej vsemi milijoni Nemcev zasluži njegova ljubezen do Slovincem prvo mesto! Bog ti plačaj tridesetletni trud in delo za naše delavce z večnimi darovi!

Zahvala za uslišano molitev.

Ličen Frančišek se zahvaljuje Jezusovemu in Marijinemu Imenu, sv. Frančisku in sv. Antonu za ozdravljenje hude želodčne bolezni in za srečno vrnitev iz bolnice. — M. D. presv. S. J. in Mar. ter sv. Mali Tereziji za zboljšanje zdravja in ozdravljenje sorodnice.

Z dovoljenjem redovnih višjih izdaja tretji red v Ljubljani. Predstavnik Karol Gruber. — Urejuje p. Salvator Zobec, frančiškan v Ljubljani. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani. Za tiskarno odgovoren Mihael Rožanec.

Spisi

o svetih, blaženih in zveličanih tretjega reda v dosedanjih letnikih Cvetja.

- Življenje sv. Ludovika IX. patrona tretjega reda I. letnik v vseh 12. zv.
Življenje sv. Elizabete Ogrske, patrona tretjega reda II. letnik v vseh 12. zv.
Dostavek k življenju za VII. stoletnico rojstva XXV. str. 4.
O češčenju in onečesčenju trupla sv. Elizabete XXVII. str. 371.
Sv. Elizabeti (pesem) I. 321.
Sv. Janez Krstnič Derossi III. 82.
Sv. Benedikt Jožef Laber III. 199 in nasl.
Sv. Rok, spoznavavec tretji, reda XII. 199.
Sv. Eljzear in bl. Deljina XXXI. v devetih zv. — XXVI. 267 — XXVI. 330.
Hišni red Sv. Elizabete XXVII. 153.
Sv. Konrad Pijačenski XXIV. 41.
Sv. Ivo, župnik XXVII. 138.
Življenje sv. Ferdinanda kr. XXVIII. v 12. zvezkih.
Življenje sv. Marije Frančiške od 5. ran X. v vseh 12. zvezkih.
Življenje sv. Angelje Meriči XI. v vseh 12. zv.
Življenje Marjete Kortonske XVII. v vseh 12. zv.
Za god sv. Marjete Kort. II. 33.
Sv. Hijacinta XVIII. 11—12 zv.
Sv. Roza Viterbska XXVII. v desetih zv. — XXIV. 259.
Sv. Brigita XXIV. 296.
Bl. Janez Vijanej XXVI. 237.
Nauki in izreki sv. Janeza Vijaneja XVII. 10—12 zv.
Bl. Janez Vianej o trpljenju XXII. 318.
Bl. Peter Sijenski XXV. 68.
Bl. Rajmund Lulj XXV. 169.
Bl. Hugolin pušč. XXV. 360.
Bl. Vitalj iz Bastije XXVI. 170.
Bl. Hipolit Galantini XXVI. 302.
Bl. Valjter šk. XXVI. 360.
Bl. Janez Pizanski XXVII. 325.
Bl. Jakob iz Kasteljepleve XXVIII. 18.
Bl. Tomaž Mor XXVIII. 206.
Bl. Karol Bleški XXVIII. 266.
Bl. Gerard iz Vilamanje XXIX. 141.
Življenje bl. Mar. Krescencije Kaufbajrenske XVIII. v vseh 12. zv.
Čednosti bl. Mar. Krescencije Kaufbajrenske XIX. v vseh 12. zv.
Bl. Pavla Gambarara XVII. 277—XXIV. 72.
Bl. Veridijana XXV. 36.
Bl. Ivana Majska XXV. 104.
Bl. Lucija Kalatajeronska XXV. 263.
Bl. Elizabeta Dobra XXV. 330.
Bl. Mar. Magd. Postel XXVI. 205.
Bl. Ivana Valeška XXVII. 50.
Bl. Angelja Folinjska XXVII. 70.
Bl. Ana de Paredes XXVII. 70.
Bl. Angelina Maršanska XXVII. 198.
Bl. Lucija Fleites XXVII. 260.
Bl. Juta XXVIII. 169.
Zvelič. Lukezij XXIV. 100.
Zvelič. Gerard XXIV. 136.
Zvelič. Nevolon XXIV. 200.
Zvelič. Fr. ali Ceko XXIV. 230.
Zvelič. Tomaž Folinjski XXIV. 330.
Zvelič. Jernej XXIV. 358.
Zvelič. Devancat župnik XXV. 199.
Zvelič. Viljejm iz Šikfija XXVI. 104.
Zvelič. Ivana XXI. 85.
Zvelič. Ludovika Albertoni XXIV. 5.
Zvelič. Mihelina XXIV. 165.
Zvelič. Kristijana XXVI. 8.
Br. Jakopina Setesoli XIX. 24.
Služ. b. Filumena XXV. 10.
Čast. Lilija od Kr. XXV. I. 48.
Pobož. Robert kr. Sic. XXVI. 75.
Čast. Ivana od Kr. XXVI. 141.
Pobož. Kitajec Fr. XXIV. 233.
Pobož. Peter Koljski XXVII. 236.
Čast. Mar. Križana XXVII. 361.
Pobož. Nikolaj Sijenski XXVIII. 229.
Čast. Inocencija Riči XXVIII. 379.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški (v Din). Nabrali so: samost. Marib, 196.50, sam. N. m. 300, Brežice 40, darovali so: tretji red Velike Lašče 125, Novaštifta pri Gor. gradu 100, č. g. prof. Kržišnik 250, Dr. I. S. 40, č. g. kan. Stroj 200, č. g. Dr. Perne 100, č. g. Dr. A. Ušeničnik 200, ž. urad Gorje 40, Zajc Kat. 200, č. g. ž. Poljak Mart. 100, Trobentar Ana 25, Horvat Ma. 50, Pauli H. 5 dol., neim. po p. Arhangelu 2 dol., Repar Ma. 5 dol., Gregorič Ma. 5 dol., neim. 112 lir. Za altar Male Terezije: tretji red v

Ljubljani 1000, I. M. 100, F. M. 30, Kešnar I. 10, F. K. 30, Katrašnik 100, Ma. Klemše 50, dekl. Mar. dr. Nazarje 140, góna Sadar 100, Sorn Ma. 100, Gerkman L. 25, neim. 2 dol., Li. A. iz S. 100 Din. **Za tabernakelj:** Novák Ana 10, Montanari A. 50, N. 300, g. I. Petrič 15 šilingov, Vrečar M. nabrala 525, Račič Alojzija 300, Tomo Zupan 100, N. 100, ljubljanski tretjeredniki 12.300, več neim. 730. Bog plačaj!

Za frančišk. misljone: V Nazarju nabrale: M. Močnik 111.50, A. Kokovnik 250.60, Brežice 20, Kamnik 20, H. Koritnik Polh. gradec 110, Eliz. Remic 31.

Za armado sv. Kr.: Kamnik 5.

Tretjeredne vaje za julij in avgust 1927.

Ljubljana: m. shod: 17. jul. in 21. avg. ob polu 5. uri pop.; za zadržane naslednji dan ob 5. zj. v dvorani. — **Poduk za novince:** 24. jul. in 28. avg. ob 4. pop. — **Odborne seje:** za moške po navadi; za ženske; po obeh shodih. — **Kamnik:** m. shod vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop. — **Novomesto:** m. shod tretjo nedeljo, po shodu poduk za novince. — **Maribor:** m. shod 17. jul. in 15. avg. — **Sv. Trojica:** 17. jul. in 15. avg. — **Brezje:** 17. jul. in 21. avg. ob 8. zj.

Rimsko serafinski koledar za l. 1927.

julij

avgust

1 P		Presveta Kri G. n. J. Kr.	1 P		Sv. Peter v ver. Sv. Makab. br.
2 S	VO.	Marijino obiskanje	2 T	PO.	Porcijunkola. Sv. Alfonz L. c. uč.
3 N		4. po bink. Sv. Leon II. p.	3 S	Čm.	Najdenje trupla sv. Štef.
4 P	Čm	Bl. Rajmund 3. r.	4 Č	PO.	Sv. Dominik
5 T		Sv. Ciril in Metod	5 P		Marija Snežnica
6 S		Osmina sv. ap. P. in P.	6 S		Spremenenje G. n. J. Kr.
7 C	Čm	Molt. in sv. m. od dneva	7 N	PO.	9. po bink. Sv. Kajetan. Donat
8 P	PO.	Sv. Elizabeta Portgl. 3. r.	8 P	Čm.	Sv. Cirjak in tov. m.
9 S	PO.	Sv. Nikolaj in tov. m. 1. r.	9 T		Bl. Jan. Al. Vinc., Nevol., 1. 3. r.
10 N	PO.	5. po bink. Sv. Veronika 2. r.	10 S		Sv. Lavrencij m.
11 P	Čm.	Sv. Pij I. p.	11 Č	Čm.	Bl. Ludovika 2. r.
12 T		Sv. Hermagor in Fort.	12 P	VO. PO.	Sv. Klara 2. r.
13 S	PO.	Sv. Frančišek Solan 1. r.	13 S		Sv. Janez Vijanej 3. r.
14 Č	PO.	Sv. Bonaventura č. uč. 1. r.	14 N		10. po bink.
15 P		Presv. Grob G. n. J. Kr.	15 P	VO. PO.	Vnebovzetje D. M.
16 S		Karm. M. B. Razgl. sv. Fr. za sv.	16 T	PO.	Sv. Joahim
17 N		6. po bink. Sv. Aleš	17 S	PO.	Sv. Rok 3. r. Sv. Hiacint
18 P		Sv. Kamil. Sv. Simforoza	18 Č	PO. Čm.	Bl. Pavla 2. r.
19 T		Sv. Vincenc Pavl.	19 P	PO.	Sv. Ludovik šk. 1. r.
20 S		Sv. Hjeronim Sv. Marjeta	20 S		Sv. Bernard
21 Č	PO.	Bl. Angelina M. 3. r.	21 N		11. po bink
22 P	PO.	Sv. Lavren. B. 1. r. Sv. M. Magdl.	22 P	VO. PO.	Sedmero veselje D. M.
23 S		Sv. Apolinarij	23 T		Sv. Filip
24 N		7. po bink. Bl. Kunegunda 2. r.	24 S		Sv. Jernej ap.
25 P		Sv. Jakob ap. Sv. Krištof m.	25 Č	VO. PO.	Sv. Ludovik kr. 3. r.
26 T	PO.	Sv. Ana, mati D. M.	26 P		Bl. Tim. in Bernard 1. r.
27 S	PO.	Bl. M. Magdl. Martinengo 2. r.	27 S		Sv. Jož. Kalasanc
28 Č	Čm.	Sv. Naz. Celz. Viktor, Inocenc	28 N		12. po bink. Sv. Avgustin c. uč.
29 P	Čm.	Sv. Marta	28 P		Obglavlj. sv. Jan. Krst.
30 S	Čm.	Bl. Simon, Peter, Arhang. 1. r.	30 T		Sv. Roza Lim
31 N		8. po bink. Sv. Ignacij.	31 S		Sv. Rajmund